

KOMPANIJE DRŽIJO SKEBE V SUŽNOSTI.

IMPORTIRANI STAVKOLOMCI PRIČAJO O PRISILJNEM DELU BREZ PLAČE. — DRUŽBE MEČEJO POHIŠTVO NA SNEG. — PREMOGARJI DOLŽIJO MILICO NEPRA- VILNOSTI. — MILIČARJI KRUTEŽI IN TATJE.

Hancock, Mich., 22. febr. John Miusi je pričal pred kongresno komisijo, da je bil pripeljan iz New Yorka na Michigan, da bi skebal v Quincy rudniku. Kadar ni delal, držale so ga kompanijske straže v s hlovd zbiti bajti. Hrana bila je slaba, in ko se je Miusi pritožil keptenu, so ga čez noč zaprli. Drugi dan ni hotel delati, zato je dobil brci in nobene plače.

Tony Bolle je izpovedal, da je bil pripeljan iz Detroit, Mich., v zaklenjenem železniškem vozu, katerega so čuvali kompanijske straže. Tudi v kompanijskih bajtah, kjer so stavkolomci živeli, so jih vedno čuvali kompanijske straže.

Tudi Armence George Matsin je pričal, kako so bili on in trideset njegovih rojakov pripeljani iz Racine, Wis., da bi delali kot skebi v Ahmeek rudniku. Importirani so bili pod stražo in delali so pod stražo. Delali so štiri ali pet dni, potem so odpovedali delo, a ni se jim dovolilo, da bi šli dalje kot dvajset čevljev od kempe. Edino ta Armence je bil zmožen Angleščine in prepeljan je bil v urad McNaughtona, da je govoril za ostale tovariše. Zahteval je od McNaughtona plačo in vožnjo v Chicago. Nek deputy jih je spravil na vlak, ker pa niso dobili plače, je Matsiu skočil z vlaka. Deputiji so ga radi tega pretepli in zaprli.

Harry Parks je pričal, da je bil importiran iz Detroit, Mich., z 272 možmi, za stavkolomstvo v Ahmeek rudnik. Bili so skozi trideset ur na vlaku pod stražo brez jedi in ko je hotel iti v Saginaw, Mich., iz vlaka, se mu to ni dovolilo. Parks je dejal, da so bili držani skebi, s katerimi je on došel, v kompanijskih kempah kot jetniki. Njemu se je ponudilo \$2.65 za enajstdnevno delo pri vrtnem stroju, katere plače on ni hotel sprejeti. Parks je odgovoril poslancu Howell, da

je všel iz kempe, ker so bile straže odstranjene, kakor hitro je kompanija zvedela, da pride kongresna komisija. Priča Herbert G. Sham je potrdila Parksovo izpoved.

O. N. Hilton, zastopnik za Western Federation of Miners, je predložil komisiji, da je dobilo dve sto stavkarjev povelje, da morajo zapustiti kompanijske hiše. Pet stavkarjev je izpovedalo, da so kompanije zmetale njih pohištvo iz hiš na sneg, ker niso hoteli skebati. Družine so se morale potikati potem pri sosedih.

Theodore Bissonetti, vdovec s štirimi otroki, je bil pogan iz stanovanja v hudi zimi dne 6. januarja. V nekaterih slučajih so kompanijski uslužbenci zmetali pohištvo na sneg v odsotnosti stanovnikov in lastnikov pohištva.

Trinidad, Colo., 21. febr. — Obdolžitve unije U. M. W. of A. čez milico so dosegle vrhunec večerj, ko je enajstletni deček Gustav Jeskenskij, farmerjev sin, pričal o napadu milice na Jeskenskijevoj farmo. Deček je pričal, da sta dva miličarja ukradla v Jeskenskijevi hiši \$200 in sta pretepla njega in njegove mlajše bratce in sestrice. Gustava je spremljal v sodno sobo njegova mati Viktorija Jeskenskij, ki je bila oblečena kot starokrajška kmetica. Za njo je govoril tolmač, in ona je potrdila sinovo izpoved v toliko, da je zmanjkalo iz denarnice \$200, ko je bila za nekaj časa odsotna, in ko se je vrnila, je našla otroke v joku, in so ji povedali, da so jih tepli vojaki.

Pri obravnavi se je tudi razpravljalo o pravih slovenskih jedot in zvez. Nekateri priče so izpovedale, da člani raznih jedot in zvez ne smejo skebati. Predložil se je komisiji tudi kontrakt za stavkolomce, ki bi imel biti slovenski, a je bil spisan tako nepravilno, da ga ni nikdo razumil.

BANDITI UIDEJO V ČOLNU S \$1000.00.

Great Northern vlak napaden. — Trije potniki vstreljeni. — Roparji so zbežali v čolnu in so najbrže skriti na otoku.

Bellingham, Wash., 21. febr. — Zadno noč so napadli roparji vlak Great Northern železnice, usmrtili so tri potnike in pobrali so okoli \$1000. Vstrelili so potnike, kateri so skušali ubežati v drugi voz.

Oborožene patrolje, katere križajo okolico, so našle, da je zapeljaval čoln na gazolin v Chukanut zaliv, kateri je oddaljen dve milj od mesta napada. Iz tega se sklepa, da so se roparji skrili na en otok otočja San Juan, kjer je nezmogoče roparje izslediti.

Great Northern železnica je razpisala \$30,000 nagrade za vjetje roparjev.

NOVA OBRAVNAVA ZA PFANSCHMIDTA.

Najvišje sodišče v Illinois je dovolilo novo preiskavo za morilca štirih oseb. Zločin eden najgroznejših.

Springfield, Ill., 21. februarja. Najvišje sodišče je zavrnilo obdobjo Ray Pfanschmidta, morilca štirih oseb, in je dovolilo prošnjo za novo obravnavo.

Ena točk, katere je dosegla prošnja za novo preiskavo, je bila, ker je najvišje sodišče odločilo, da niso krvni psi zadostna priča. Krvni psi, kateri so bili peljani na lice mesta umora, so namreč sledili do stanovanja Pfanschmidta. Najvišje sodišče je tudi odločilo, da naj se vrši obravnavo izven Adams county, kjer se je pripetil zločin.

Zločin bil je eden najgroznejših v državi Illinois. Štiri osebe, oče, mati in sestra Pfanschmidta in učiteljica Kaempfen, ki je bila na stanovanju in hrani pri Pfanschmidtovi hiši dne 29. septembra 1912. Trupla so bila sicer močno zgorena, vendar se je videlo, da so bila zbita in sesekana. Veščaki so izrekli pri obravnavi, da so bile žrtve umorjene in potem zapeljane.

Ray Pfanschmidt, takrat šele 21 let star, edini ostali član družine Pfanschmidt, je bil obdolžen hudodelstva. Krvni psi so ga sledili v kempu, kjer je živel in pozneje so ga vjeli, ker so našli v gospodarskem posloppju njegovo obleko obrizgano s krvjo.

Rodbina Pfanschmidt je bila bogata in obdolženi sin je bil dijak vseučilišča.

Prva porota je priznala Pfanschmidta krivim umorilcem, in dne 18. oktobra 1913 bi imel zbiti usmrčen. Pfanschmidt vedno trdi, da je ne dolžen in kakor se vidi, mu ne dela stvar sivih las.

VEČ OSEB USMRČENIH V EKSPLOZIJAH.

Glasgow, Škotska, 20. febr. — Vsled eksplozije v Nobel smodnišnicah je bilo usmrčenih in ranjenih več delavcev, in razneslo je mnogo posloppju.

SENATOR HOČE NAPASTI PAKETNO POŠTO.

"Bull Mooser" v službi ekspresnih milijonarjev. — Bristow proti paketni pošti Burleson jo hoče razširiti in podžaviti ves promet.

Washington, D. C., 19. febr. — Joe Bristow, takozvani progresivni senator za državo Kansas, namerava napasti paketno pošto. Generalni poštar Burleson namerava razširiti paketno pošto, da bi ekspresne družbe uničil. Ekspresne družbe se pripravljajo na združenje, da bi vzdrževale tekmo s paketno pošto, in da bi jo prisilile do tolike izgube, da bi morala slednjič prenehati. Burleson pravi, če kongres ne glasuje za razširjenje paketne pošte, ki je sedaj dobičkonosna in hud tekmeec za ekspresne družbe, bodo slednje z združenjem vzele paketni pošti najboljše vrede dohodkov, in pošta bo imela na leto \$40,000,000 do \$50,000,000 manj dohodkov, ker bodo ta denar pobasale kompanije.

Bristow z njegovimi pripadniki je gotovo podkupljen od ekspresnih družb. Pazimo, da vidimo, kaj bo storil kongres v tem oziru, in kaj bo storil predsednik.

PET OTROK ZGORI V LASTNEM DOMU.

Ashland, Me., 21. febr. — Pet izmed šestih otrok starišev Jožef Smart je zgorelo rano danes zjutraj, ko je ogenj uničil dom družine.

PITNA VODA POSTALA VROČA.

Girard, Kans., 20. febr. — Mestna voda, katere se dobiva iz dveh vodnjakov po 1200 čevljev globoka, je postajala vedno gorkejša, dokler ni dne 20. januarja dosegla 120 stopinj vročine. Pri tej stopinji je ostala več dni in potem je toplota padla na 90 stopinj, kjer še sedaj stoji.

Nikdo ne ve za vzrok te spremembe.

ROPARJI NAPADEJO VLAK. ODNESEJO \$40.000.

PREGLADALI SO \$10,000 IN MNOGO POŠTNIH ZNAMK. GLAVNI POŠTNI URADNIK RANJEN Z NOŽEM, KER NI HOTEL POMAGATI ROPARJEM. — POLICIJA IŠČE ROPARJE S KRVNIMI PSI.

Birmingham, Ala., 20. februarja. Trije maskirani tolovaji so preteklo noč napadli "New Orleans Limited" vlak dvanaest milj severno od mesta Birmingham in so odnesli poštne vreče, v katerih je bilo nad \$40,000 gotovine. Roparji so pregladali v naglici vreče, v kateri je bilo \$10,000 gotovine in tudi množico poštinih znamk.

Vlak je ravno zapustil postajo Atalla, ko so se priplazili roparji k strojevodji in so mu ukazali: "Roke kvišku!" Ko se je obrnil, je videl pred seboj maskiranega bandita, kateri mu je držal samokres pod nos. Za njim sta stala še dva bandita. Prvi ropar je vstavil vlak, med tem ko sta druga dva molila revolverje na prsi strojevodja in kurjača. Ko se je vlak vstavil, so roparji ukazali strojevodji, da je odpel lokomotivo in poštne vagoni, on ostati je moral pri vlaku, roparji so se pa odpeljali naprej dve milj, kjer so vstavili hlapon in šli nad poštni voz.

Poštni uradniki so slutili, da so roparji napadli vlak, ugasnili so vse luči in zaklenili so vrata. Bilo je v vozu pet poštinih uradnikov, ki so pa odprli vrata, ker so roparji grozili, da bodo z dinamitom razstrelili voz, če ne odprejo. Banditi so prisilili, da so jim uradniki pokazali priporočeno pošto, in pri tem so z nožem ranili v hrbet glavnega uradnika. Eden je vzel knjigo, v kateri je bila zapisana registrirana pošta, in pobrali so pisma po knjigi. Ko so bili roparji gotovi, so voščili uradnikom "dobro srečo", odpeli so poštni voz od lokomotive in so se odpeljali v noč. Lokomotivo so pustili blizu Birminghama.

Za roparji so bili poslani železniški detektivji, policiji in krvni psi.

Za roparji so bili poslani železniški detektivji, policiji in krvni psi.

14 REŠITELJEV UTONE BLIZU IRSKE.

Queenstown, Irsko, 21. febr. — Štirinajst irskih pomorskih rešiteljev, ki so šli na pomoč mornarjem norveške ladje "Mexico", katero je vihar zagnal na skalovje, je vtonilo. Rešitelji v enem rešilnem čolnu so dospeli do ladje "Mexico", drugi rešilni čoln, v katerem je bilo 14 mož, se je pa potopil in vsi so potonili.

DUNAJ NAJVEČJE MESTO SAMOMORILCEV

Dunaj, 21. febr. — Dunajčani u-gibajo, kako bi znižali število samomorilcev, ki je največje izmed vseh mest sveta. Lansko leto je storilo samomor na Dunaju 1558 oseb in letos 1485. Med samomorilci so vsi sloji, in tudi otroci. To je spričevalo slabih razmer v cesarskem mestu Avstrije.

POLJSKI GROF OBDOLEŽEN RAN.

Mesariec, Nemčija, 20. febr. — Grof Matija Brudzewo-Mielzynski je pred poroto obdolžen umora svoje žene in unuka. Grof je tudi mesarki poslanec. Žena in unuk sta bila najdena v grofovi graščini.

Unuk je bil na obisku pri njemu. Rano zjutraj je grof slišal nekak čuden ropot. Misli je, da so tatovi. Vzel je puško in je sledil ropotu, ki je bil v sobi njegove žene. Tam je privil električno luč in našel je skupaj ženo in vnuka. Oba je vstrelil.

Žena se je pisala pred poroko grofica Felicija Potok-Potočka. Porota je oprostila grofa Matijo Brudzewo - Mielzynski-ja vsake krivde.

LJUBOSUMEN FANT USMRTI STREŽKINJO.

Philadelphia, Pa., 21. febr. — Karl Kinlock, trgovec z avtomobili je postal naenkrt blazen, začel je razbijati posodo po restavrantu v katerega je prišel k večerji, in je vstrelil eno strežkinjo, eno je pa težko ranil. Kinlock je bil v ljubozni z eno strežkinjo in ker je videl ž njo nekega moža, je iz ljubosumnosti storil zločin.

DETE IMA DVA ŽELODCA.

Bern, Švica, 18. febr. — Zdravniki so našli s pomočjo X-zarkov, da ima neki petletni deček, kateri je mnogo snedel, dva želodca. Deček bo operiran; odvzeli mu bodo en želodec.

SIN POLIJE OČETA VSA OBITELJ SE TEPE.

Joliet, Ill., 18. februarja. — F. Sullivan, 52 let star, je smrtno ranjen, njegov 21letni sin je resno ranjen in žena ter mati je v zaporu kot posledica družinskega tepeža. Tepež je povzročil sin, ker je vrge pelj vode na očetovo posteljo. Oče je zasedil sinu nož v trebuh in mati je treščila očeta s kolecem, da mu je prebila lobanjo.

ŠTIRJE MRTVI 31 RANJENIH.

Indianapolis, Ind., 19. febr. — Tovorni voz električne železnice Indianapolis & Cincinnati je sunil v poulično karo na English Ave. blizu Virginia Ave. viadukta s taklo silo, da so bile štiri osebe usmrčene in 31 ranjenih, katere so prepeljali v razne bolnišnice. Nesreča se pripisuje gladkim tračnicam, ker je po dežju in snegu zmrznilo, vsled česar ni bilo mogoče vstaviti kare.

SVET SE BRANI ZDRAVILA ZA SVETOVNI MIR.

Iz prijaznosti "Duluth News Tribune".

LJUDOŽRCI POŽRLI MIRKO SELJANA.

Amerikanski kapitan Besley, kateri je iskal Mirko Seljana 1000 milj daleč v notranji deželni ob-raki Amazon v Južni Ameriki, je našel Seljanove in njegovega spremljevalca, premogarja Patrick O'Higinsona, in iz tega sklepa, da so ju kanibalci požrli.

Seljan je kupil eno Indijanko in šest Indijancev od indijanskega poglavarja, da so mu kazali pot. Indijanka pripovedovala je kapitanu, da ni on z Indijanci dobro postopal, vsled česar so ga umorili in požrli. Izdala ga je ljudožreem Indijanka, katero je imel za ljubico.

Mirko Seljan je svetovni potnik, rodom iz Karloveca na Hrvatskem. Poslan je bil v sredino Južne Amerike od neke Chicaške tvrde, da prišče gumijske gozde. Kapitan Besley je iskal Seljana na prošnjo zveznega tajnika Bryana.

POLICIJSKI NAČELNIK IN DETEKTIV OBSOJENA

St. Paul, Minn., 20. febr. Prejšnji policijski načelnik Martin J. Flanagan in prejšnji tajni policaj Fred Turner sta bila obsojena pred poroto v ječo ne nad 10 let, ker sta sprejemala podkupnino od gospodinj zloglasnih hiš. Sprejela sta od neke vlačuge \$3000, da sta skozi prste gledala njeno podjetje.

Vložila sta priziv in vsak je pod \$10,000 varščine.

TOLPA ZAŽGE CERKEV TER GROZI DUHOVNU.

Newton, Ill., 20. febr. — Vpepljenje Springs Hollines cerkve, a-retiranje več članov, in obsodba 5 pobožnjakov, to je zadnje poročilo iz nastopa sodišča proti verskim fanatikom, znanim pod imenom Holy Rollers (Sveti valjači).

Ti fanatiki so pri bogoslužju zvezali dva mala dečka in so jih pretepli po nagem hrbtu s palicami in jermeni do krvi, ter so hoteli izgnati iz njih hudobnega duha, ker se nista mogla naučiti neke cerkvene naloge.

Sumi se, da so ljudje, ki so hoteli linčati duhovna teh fanatikov, zažgali cerkev.

PLAZ ZASUJE DVA RUDARJA.

Butte, Mont., 21. februarja. — Rešitelji delajo že 24 ur z odstranjenjem plaza, ki je zasul rudarja John J. Sullivan in John Hart v Southern Cross rudniku v Georgetown. Rudarja sta najbrže še pri življenju.

ROPAR RANI URADNIKA IN ODNESE \$6400.

Peoria, Ill., 19. febr. — Nek ropar je napadel urad Adams Ekspres kompanije v Farmington, Ill., ranil je smrtno uradnika in ubežal je z \$6400. Na ulici pred uradom je bilo med tem časom polno ljudstva.

SLOVENSKO KATOLIŠKO

PODP. DRUŠTVO

SVETE BARBARE

ZA ZEDINJENE DRŽAVE SEVERNE AMERIKE.

Sedež: FOREST CITY, PA.

Inkorporirano dne 31. januarja 1902 v državi Pennsylvania.

GLAVNI URADNIKI:

Predsednik: JOZEF PETERNEL, Box 95, Willock, Pa. I. podpredsednik: KAROL ZALAR, Box 547, Forest City, Pa. II. podpredsednik: ALOJZ TAVČAR, 299 N. Cor. 3rd St., Rock Springs, Wyoming.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. MARTIN J. IVEČ, 900 North Chicago Street, Joliet, Ill.

NADZORNI ODBOR:

Predsednik: IGNAC PODVANSNIK, 4734 Hatfield St., Pittsburgh, Pa. I. nadzornik: JOHN TORNIC, Box 622, Forest City, Pa. II. nadzornik: FRANK PAVLOVIČ, Box 705, Conemaugh, Pa. III. nadzornik: ANDREJ SLIAK, 7713 Issler Avenue, Cleveland, Ohio.

POROTNI ODBOR:

Predsednik: MARTIN OBERŽAN, Box 72, East Mineral, Kansas. I. porotnik: MARTIN STEFANIČ, R. R. No. 2, Pittsburgh, Kansas. II. porotnik: MIHAEL KLOPČIČ, 169 Victor Ave., Detroit, Mich.

UPRAVNI ODBOR:

Predsednik: ANTON HOČEVAR, R. F. D. No. 2, Box 11 1/2, Bridgeport, O. I. upravnik: ANTON DEMŠAR, Box 135, Broughton, Pa. II. upravnik: PAVEL OBREGAR, Box 402, Witt, Ill.

Dopisi naj se pošiljajo I. tajniku: IVAN TELBAN, P. O. Box 707, Forest City, Penna.

Društveno glasilo: "NARODNI VESTNIK".

IZ NOVE DOMOVINE.

COLORADO.

Weston — Umril je tukaj rojak Frank Vertačnik, po domače Erjavec, vdoma iz Spodne Krašnje pri Gornjem Gradu na Spodnjem Štajerskem. Imeel je žoldčnega roka. Pokopan je v Trinidad. Zapušča žalujočo soprogo in tri male otročičke. Društvo Sv. Barbare in unija U. M. W. of A. so ga spremili častno k zadnjem počitku.

ILLINOIS.

So. Chicago — Umril je tukaj rojak Frank Novak v starosti 28 let. V Ameriki je bival 10 let. Zapušča žalujočo soprogo in troje nedoraslih otrok. Podlegel je na operaciji na želodec. Spadal je k društvu sv. Florjana št. 44, K. S. K. J.

MICHIGAN.

South Range — Na izvanredni seji društva sv. Matija, št. 2, S. H. Z., se je sklenilo, da se vse stavkolomce izključi. Predlog je oddbrilo 12 članov; eden glasoval je zoper.

Društvo sv. Matije je nadalje sklenilo, da izstopi iz S. H. Z., ter pristopi v kako drugo organizacijo, ako konvencija, ki se prične dne 17. marca na Ely, Minn., ne postavi v pravila točko ki bo izključevala vse one, kateri so skebi in bi hoteli pristopiti k tej zvezi, in katera naj bi tudi izključila vse sedanje člane, ki skebajo. Za ta predlog je glasovalo 24 članov, in sicer je 18 članov predlog odobrilo, 6 jih je glasovalo zoper, 1 se je vzdrževal volitve. Teh sedem bili so skebi.

V novi odbor izvoljeni so bili sledeči: Paul Lukanich, predsednik; Mike Stavduhar, podpredsednik; John Klobučar, prvi tajnik; Jakob Zadel, drugi tajnik; John Breiblich, blagajnik; John Borich, Tom Korak, Peter Rozman, Louis Dolan, odborniki.

Poročilo o seji delničarjev Glasnika je bilo nepopolno. Spustilo se je ime delničarja Paula Shaltz in še nekoga drugega delničarja, ki sta edina, ki bi rada preprečila, da bi Glasnik ne vprizrajal take grde gonje zoper organizirano delavstvo, ki je tudi proti nam, ki delamo takozvani stavkolomci, četudi nečemo javno priznati. Zato pa obsojamo nastop Rev. Klopčiča in Mike Klobučarja, da se je delalo na to, da ni prišel Paul Shaltz v list. Sramota! Sej menda niste bili v rocah ko ste vpravljali imena delničarjev, in toliko jih tudi ni, da bi se delničarja kot je Shaltz izpustilo. Ali je pri Glasniku tak skebski nered ali so pa vsi vrtoglavi! Eden, ki dela zoper svojo voljo.

MINNESOTA.

Duluth — "International Health league" je predložila javnosti rezultat dveh mest — eno "mokra", drugo "suho". Wilkin county, Minn., v koji je mesto Breckenridge s svojimi enajst saluni, je potrebovala poroto enkrat v štirih letih. V county ni vbožev za katere bi morala skrbeti javnost, in dohodki iz salunov so znašali zadnje štiri leta \$193,800.72.

Na drugo stran reke leži Richland county, North Dakota, kjer gospodarji popolnoma prihibicija. V tej suhi county je bilo obtočevnih v zadnjih štirih letih 84 oseb, ker so prodajali opojne pijače brez dovoljenja in sedaj je pred sodiščem petdeset takih slučajev. Stroškov je bilo s temi preiskavanji \$6,430.60. Richland county je imela vsako leto poroto.

To je nekak dokaz, da ni povsem res, da bi salun povzročil hude dodelece in berače. — Kralj alkohola je kriv smrti in pohabljenja. J. C. Lindstrom, 65 let star, in Dam Payne 58 let ki sta bila samska farmerja blizu Meadowlands. V nedeljo sta se spravila nad žganje in sta ga toliko spila, da je Lindstrom zmrznil, Payne-ju so pa zmrznile noge, ter mu jih bodo morali odrezati.

Starca sta pila v Payne-jevi koči. Lindstrom se je podal domov in je bil tako pijan, da je zmrznil pred vratmi svoje kočice. Ključ, katerega je vtaknil v vrata, kaže da ga je žganje tako zmešalo, da ni znal odkleniti.

Payne je ostal doma in se je vlel pijan v posteljo. Odprl je prejo okno, ker ga je žganje prevlelo grelo. Odel se ni po nogah, in ko se je zbudil, so bile zmrznene ter jih ni zamogel premakniti.

H. R. Spence in Alexander Marshall, tukajšnja odvjetnika sta dobila tožbo za \$103,300. zakate-ri znesek sta tožila Higgins Land kompanijo kot zaslužek za zastopstvo v neki tožbi. To je dosedaj najvišji zaslužek odvjetnika v Minnesoti.

V našem uradu so se zglasili: Rojak Martin Panjan, čevljar-ki trgovec, Eveleth, Minn. Rojak John Pousha, salunar, Hibbing, Minn s hčerko. Rojak Karol Plausteiner, stavitelj mlinov, Minneapolis, Minn.

Aurora — Tukaj smo imeli dne 16. t. m. ob 11 uri zvečer ogenj; in dne 18. tm. je bil ob 2 uri zjutraj ogenj v naselbini Müller. Prvi ogenj je napravil le malo škode ker so ga hitro pogasili. Ogenj na Müller location je pa vničil novo poslopje popolnoma. Da ni bilo ljudi tako hitro, bi se bil razširil po vsej naselbini. Požarna bramba je prišla gasiti, ko je bilo že skoro vse končano.

Dne 16. tm. so pokopali tukaj mater Franka Miklič, katera je umrla vsled starostne oslabelosti. Zakonska Kozina sta dobila darilo od gospe štokljke v podobi

brlike hčerke. Pa pravite, da na Aurori ne napredujemo. Frank Cimerman namerava otvoriti v svoji hiši gledališče s premikajočimi slikami. Rojaki posecajte ga. Ignac Hočevar je prodal svojo hišo Virginia Brewing kompaniji.

Frank Sever je bil kaznovan z \$35. in stroške ker je porinil svojo pest skozi steklo okna v salunu. Ko so ga zaprli je v ječi zažgal dva koca. Chisholm — Pri zadnjem vlečenju številki pri tukajšnjem krojaču Frank Zagar-ju dne 16. februarja je zadel Frank Ivančič številko ter je dobil obleko vredno \$30.00. za \$4.

Števe Hajdukovič je bil kaznovan z globo \$50. in stroške ker je prodajal opojne pijače brez dovoljenja.

Slovenka se priporoča Slo-venkam in Hrvatcam za babico ali znečrno v slučajih poroda ali boleznih. — Marija Henigman, slovenska babica, 313 Kapler Street.

Čenjenim volilec township New Balkan se priporočam, da me podpirate pri prihodnji volitvi, ki se vrši dne 10. marca, ker kandidiram za "township supervisor-ja". Če bom izvoljen, hočem skrbeti za napredek našega okraja, posebno za dobre ceste. John Požar, kandidat za township supervisorja.

Frank Zagar, slovenski krojač, v Chisholm, Minn., priporoča se vsem rojakom, kateri hočejo imeti po meri izdelano obleko. V delavnici imam tri krojače ter izdelujem obleke po najnovejšem kroju. Čistim in gladim moške in ženske obleke po nizki ceni. V prodajalni imam veliko zalogo vsakovrstnih moških oprav. Svoji k svojim.

Čenjenim volilec! Naznanjam, da sem kandidat za blagajnika (Treasurer) za township New Balkan. Obljubljam volilec, če bom izvoljen, da bom uradoval po svojih močeh v prid in razvoj naše okolice in nje prebivalstva. To je vse kar morem obljubiti in kar hočem izpolniti, če bom izvoljen v t. urad. — Lovrenc Paškvan, kandidat za township treasurerja.

Crosby — V Armour rudniku št. 2 je bil usmrčen Raj Senich iz Hrvatske. Vbil ga je hloč, ki je padel na njegovo glavo.

Eveleth — James P. Boyle je priglasił svojo kandidacijo za poslanca v kongres za osmi kongresni distrikt.

Ogenj je vničil skladišče George Brintz-a ob D. & I. R. železnici. Zgorela so razna živila. Škode je štakoli \$500.

Gilbert — Naznanjam Sloven-ec in Hrvatom na Gilbert in okolici, da sem odprl z 20. februarjem svojo krojačnico. Za naklonje nost se priporočam rojakom. Joe Komatar, krojač, Gilbert, Minn.

Hibbing — Avtomobil je povozil Sletnega dečka Harry Wood ravno pred njegovim domom na Washington blizu Third Avenue. Avtomobil je vozil D. Bushman. Deček se je peljal na saneh. Blizu doma je skočil iz sani. Za sammi je divjal Bushman z avtomobilom in je dečka tako nesrečno povozil, da je umrl. Oče njegov je znani prejšnji lovski čuvaj Wood.

MONTANA.

Roundup — Tukaj sta se poročila rojak Vencel Oset iz Spodnje-je Štajerskega z gospodično Heleno Menzi.

OHIO.

Cleveland — Umril je vsoboto si-volski in vsem dobro znani mož John Budan, v starosti 72 let, oče družine Budan, ki ima svoje posestvo na 39 cesti, in je poznata kot dobra hiša vsem Slovincem. Sin August Budan je gostilničar že več let. Pokojni oče se je mudil v Ameriki nad 22 let, doma je bil v Žužembergu. Tukaj zapušča ženo 3 odrasle sine in dve hčeri, Dr. Lira je ob krsti pokojnika zapelo ginljivo žalostinko. Pokojniku večni mir!

Umril je rojak Fr. Hruška, star 39 let. Bil je operiran na črevesju, in se je operacija posrečila. Toda ker je prerano vstal, so se mu šivi pretrgali, in slediti je morala druga operacija, katere pa ni prestal. Ranjki se je nahajal šele šest mesecev v tej deželi. Za pogreb preskrbel je njegov brat.

Družina Andrej Sanicha je zgubila v enem tednu oba ljublje-

NEBO CIGARETTES 10 FOR 5c. Najboljše cigarete vseh cigaret. Pristne-bogate-zadovoljive. Izvanredno kadenje, z izvrstnim okusom.

ZNAK DOBRE OBLEKE. DVE VELIKI TRGOVINI DULUTH SUPERIOR. Cena za vse enaka. — Obleka za moške in fante; najboljšje blago po primernih in poštenih cenah.

Elco Theatre. ELY, MINN. VAM VEDNO NUDI NAJBOLJŠE PREMIKALOČE SLIKE, PETJE IN DRAMATIČNE PREDSTAVE. ZATO STE VLJUDNO VABLJENI, DA NAS OBISČETE. aše predstave so dobro izbrane za mlade in stare.

PENNSYLVANIA. Broughton — Dela se pri nas jako slabo, le po dva do tri dni v tednu, in še takrat se le malo vozov dobi, tako, da se komaj za hrano zaslužni. Nadejamo se v kratkem boljših časov. Aliquippa — Tukaj je umrla žena Jožefa Zagarja v starosti 30 let. Rojena je bila iz Hrušice pod Ljubljano. Umrila je trinajsti dan po porodu. Zapušča žalujočega soproga in tri nedorasle otročičke, kojih najstarejši je star tri in pol let, najmlajši pa 13 dni.

Fayette City — Tukaj je umrla žena rokaja Trentelja, stara 23 let. Zapušča poleg žalostnega moža še 3 male otroke. Mlada mati je umrla kratko pred časom poroda. Johnstown, Umril je tukaj v 40 letu svoje starosti Matevž Anzele, rodom iz Ig, na Kranjskem. Bil je član društva sv. Cirila in Metoda. V Ameriki je bival 18 let. Zapušča žalujočo ženo in pet otrok. Pittsburg — Poročila sta se rojak Frank Bole, doma iz Koč na Notranjskem z gospodično Ivanko Oražen iz Sele pri Postojni.

WEST VIRGINIA. Davis — Tukaj je umrl rojak Frank Hiti. Pokojnik je bil rodom iz Kožleka pri Cerknici. Bival je v Ameriki 8 let. Zapušča udovo in dva nedorasla otoka. Bil je član društva št. 106, J. S. K. J. Richmond, — Štoklja je prinesla družini Pavlijevi krepkega sinčka. Thomas — Tukaj je vbiło v pre-mogovniku rokaja Martina Ješev-varja. Zapušča žalujočo vdovo in dva nedorasla otoka.

WISCONSIN. Willard — Pridne slovenske roke prevstvarijo ta kraj hitro iz gozdov v slovensko farmersko naselbino. Zgradili smo štirinajst milj ceste. Danes se lahko z avtomobilom vozi, kjer so nam pred par leti medvedji hlače trgali.

WYOMING. Sublet — Rojak Martin Turk je bil tukaj v rovu ubit. Star je bil 35let, rodom ob Modrač, fara Studence, Spodnjo Štajersko. Tukaj zapušča ženo in pet nedoraslih otrok. Bil je član društva "Štajerski bratje" št. 394, N. H. Z. Spreveda so se vdeležila tudi društvo št. 12 S. S. P. Z., postaja št. 67 društvo Sv. Barbare, društvo št. 94, K. S. K. J., in št. 28 J. S. K. J.

Pasivna resistenca plesalk. V budimpeštanskem častniškem kazinu so morali odpovedati kostumni ples iz prav čudnih razlogov. Korni poveljnik v Budimpešti. Trsztyansky, je namreč povedal v rezervatnem povelju častniškim damam ples v novomodnih toaletah z razporami. Zato so nato izjavile, da ne morejo priti na ples, ker so si vse naročile taka krila in morajo sedaj čakati, da bodo dobile nove toalete.

POZOR! PLAČAJTE ZEMLJIŠKI DAVEK ZA 1913. Miner's State Bank Chisholm, Minn.

GERMAN BANK. Najstarejša in največja banka v Sheboygan, Wis. plačuje od 3% hranilnih vlog.

Duluth Brewing & Malting Co. DULUTH, MINNESOTA. Vari najboljše in rojakom dobro znano pivo v steklenicah poh imenom "R E X", kakor tudi pivo v sodčih.

Math. Kostainshek upravitelj za Mesaba Range. Virginia Minn.

SVOJI K SVOJIM! SLOVENSKO - HRVATSKI SALOON Range Hotel Vila Velebit JOSEPH TALKOVICH, lastnik. 627 W. SUPERIOR ST. - DULUTH, MINN. (BLIZU SOO LINE KOLODVORA)

TOČIMO SVEŽE PIVO, FINO VINO IN RAZNE LIKERJE. PRIPOROČA SE SLOVENCEM IN HRVATOM V OBISK.

V založbi Narodnega Vestnika je dobiti DELAVSKI ODŠKODNINSKI ZAKON ZA DRŽAVO MINNESOTA (Minnesota Workmen's Compensation Act) Cena 30 Centov. Cena 15 Centov. Navodila kako postati državljan.

IZ S... KRANJS... Umril so v Ljublj... Josip Guček... delavca, 21 d... složenja, hi... Julija Grile, v... silkerja, 60 let... delavca v do... 14 mesecev... Pro tovarno na... Prvo tovarno na... steno letos p... Pragi na svo... Krup... Vama gospodar... Krasov. Posen... Prava hoče na svoj... skupljenih pos... delovne ukoraje... ve sama na sebi s... na nam poroča... pravi v zvezi z r... pravi takemu post... Pravi, da bi nam... Nene nastanjeval... delovne nasto... to stvarilo bank... svoja dolžna... banka! Iz Mokronoga. D... je vozil pošni... Sramice v Mokrono... nabujajo stremi brit... za pri strnega gro... ni plaz in z groz... privedel v dolino n... na Franca Verhov... vovina zanesla kaku... pri mimotekoči... pomoč sta prihitel... v lopatami izko... vana, ki je bil... njen, kajti ležal je... pod snegom. Ko... izpod snega n... slabosti padel... Nesreče. V tov... se je ponorečil t... vee in posestnik I... je s kupa železn... se podiri in mu... srečno padel na no... glejmu zmečka... ga v Ljubljansko... tovarniškega dela... ka pa je zgrabljaj... ali donila dve r... sodelavca, ki j... stavi, se ima zahv... pri življenju. — jutro je trčil... vlak v ljubljansk... škem kolodvoru p... razbita dva voza... ložen z vinom. Pr... ro na glavo. Vin... progi okrog tisoč... arter k stroki ni bi... Papežev ples. "... z dne 28. m. m... ročilo, ki bo mar... lo in zna morda p... hno za naše druš... neki knez in njeg... papira na obisk... prvo prišel tudi ne... pregrajni ples, ki... krogom toliko p... pet je stroja gost... pokazata kako s... kn je videl pri te... kvantije, je reke... ljubite ples. Prin... rosi. Bilo je ved... mesto plesa s ta... dragskimi kre... drug ples. Na p... videl in ki je ta... stegoviran in lat... — Knez in... vprašala k... zana! se je zač... vatal ter se prip... kako sam pokazati... premili si je i... svojih beneških... ko se ples "ja... nanaša v ple... nala ta ples... v svojih ž... "Purlana". — Sprič... je gotovo plesn... papež sam ni... marček spozna... pleslo in se b... pleše je to primer...

Iz stare domovine.

KRANJSKO.

Umrli so v Ljubljani: Marjeta Jerovšek, bivša kramarica, 84 let. — Josip Guček, sin tovarniškega delavca, 21 dni. — Helena Erlich, služkinja, hiralka, 54 let. — Julija Grile, vdova akademičnega slikarja, 60 let. — M. Novak, gostilničarjeva vdova, 84 let. — Miroslava Podboj, hči železn. strojevodje, 14 mesecev.

Prvo tovarno na Belokranjskem in sicer sušarno za cikorno peso ustanovi še letos Pozemkova banka v Pragi na svojem posestvu na Krupi.

Važna gospodarska panoga na Kranjskem. Pozemkova banka v Pragi hoče na svojih na Kranjskem kupljenih posestvih upeljati gojenje cikorijske. Akcija je gotovo sama na sebi simpatična. Kakor se nam poroča, hoče se to napraviti v zvezi z nemško firmo. Proti takemu postopanju češke firme, da bi nam v naše kraje Nemce nastanjevala, moramo kar najodločneje nastopiti in upamo, da to svarilo banki zadostuje, če pozna svoje dolžnosti kot slovenska banka!

Iz Mokronoga. Dne 28. januarja je vozil poštni voznik pošto iz Servnice v Mokronog. Na potu se mahajajo strmi hribi. Naenkrat se je z vrh strmega hriba utrgal snežni plaz in z groznim bučanjem pridrel v dolino na cesto. Voznik Franca Verhovška je snežna jovina zanesla kakih osem metrov proti mimotekoči reki Mirni. Na pomoč sta prihitela dva delavca in z lopatami izkopala poštenega voznika, ki je bil skoro že izgubljen, kajti ležal je zakopan en meter pod snegom. Ko so voznika izkopali izpod snega, je od strahu in slabosti padel nezavesten na tla.

Nesreče. V tov. na Savi p. Jes., se je ponesrečil tovarniški delavec in posestnik I. Stravs. Premikala je s kupa železne valjarje, ki so se podrli in mu je eden tako nesrečno padel na nogo, da mu je v gležnju zmečkal. Prepeljali so ga v ljubljansko bolnišnico. — Tovarniškega delavca I. Potočnika pa je zgrabila transmisija in mu zlomila dve rebri. Samozavestni sodelavca, ki je hitro obrat ustavil, se ima zahvaliti, da je ostal pri življenju. — Pretekli četrtek v jutro je treščil tržaški tovarniški vlak v ljubljanskega na jesenskem kolodvoru pri čemer sta se razbila dva voza. Eden je bil naložen z vinom. Prevrnil se je skoro na glavo. Vina je izteklo po progi okrog tisoč litrov. Človeških žrtev k sreči ni bilo.

Papežev ples. "Corriere della sera" z dne 28. m. m., prinaša poročilo, ki bo marsikoga razveselilo in zna morda postati še pomembno za naše družabno življenje. Poročilo pravi, da sta bila menda neki knez in njegova sestrična pri papežu na obisku in da je pogovor prišel tudi na "tango", na ta pregrešni ples, ki dela cerkvenim krogom toliko preglavice, da ga ne morejo dovolj prepovedati. Papež je svoja gosta prosil, naj mu pokažeta kako se tango pleše in ko je videl pri tem plesu običajne kretnje, je rekel: Razumem, da ljubite ples. Primeren je vaši starosti. Bilo je vedno tako in bo vedno. Plešite, ker vas veseli — a namesto plesa s takimi smešnimi in barbarskimi kretnjami, raje kak drug ples. Na primer tistega, ki sem ga v svoji mladosti dostikrat videl in ki je tako eleganten, distinguiran in latinski "La Furlana". — Knez in njegova sestrična sta vprašala kakšen je ta ples "La Furlana". — Kaj ga ne poznata? se je začudil papež in je vstal ter se pripravil, kakor bi hotel sam pokazati svojima gostoma, kako se pleše "la Furlana". A premislil si je in poklical enega svojih beneških slug, da je pokazal knezu in njegovi sestrični, kako se pleše "la Furlana". Ta dva, izveščana v plesanju, sta se hitro nančela ta ples in ga potem vpejla v svojih krogih, kjer se zdaj "la Furlana" imenuje "papežev ples". — Spričo velikih težav, ki jih imajo plesne priredbe pri nas je gotovo razveseljivo izvedeti, da papež sam ni nasprotnik plesa, marveč spoznava da se je vedno plesalo in se bo vedno plesalo in da je to primerno razveseljevanje,

samo da je ples spodoben in da je ples pravica mladih ljudi. "La Furlana" je po papeževi sodbi primeren in spodoben ples in gotovo bi bilo papežu le ustreženo, če bi se tudi pri nas udomačil tako, da bi lahko v prihodnje takorekoč na katoliški podlagi plesali. Če je sam papež en trenotek mislil zaplesati "la Furlana", potem bo pač naši prečastiti duhovščini tudi dovoljeno, da se ga nauči in pleše. Morda bi ta ples celo pomagal premostiti marsikako nasprotje. Naj se toraj vpelje "la Furlana". To se toliko laglje zgođi, ker imamo za uvedbo tega plesa uprav, kakor nalašč poklicano družbo, ki se že itak na precej karop uitaqas a ariz tšepod ršpno rane "Uniona". Naj se iz te dvorane raznese slava "la Furlane" po slovenski domovini, da se bomo zblížali vsaj na tem polju in da naši duhovniki vsaj v veseljem predpustnem času ne bodo le jezni samevali, žolč kuhali in se dolgočasili po svojih župniščih, ampak postali zopet prijazni ljudje med prijaznimi ljudmi. Avanti "la Furlana"!

Mladi pohotnež. Zaradi oskrumbe nedoraslih deklic je bil pred deželnim sodiščem v Ljubljani obsojen na 7 mesecev težke ječe 19 let stari brivski pomočnik v Trzinu.

Tatinski prisiljenec. Po leti ob času katoliškega shoda so bili v domobranski vojašnici zaposleni prisiljenec Peter Wippauer iz Spitala, Tomaž Schernitzel iz Grafenbaha in Sikst Kretzler pri Westenfeldu, vsi iz Koroskega. Ni izključeno, da so bili dogovorjeni, pobeigniti iz prisilne delavnice in si prilastiti za to potrebno obleko. V to svrhu je dvema katoliškima gostoma izmaknil iz spalnega prostora te vojašnice za 63 K 10 v vredne obleke. Dne 15. novembra je Wippauer pobeignil iz prisilne delavnice, in izvršil v Račni v Sredni vasi in Zdenki vasi več tatvin. Nameraval jo je kreniti čez Hrvaško, ker si je domišljeval da bo tam bolj na varnem. Wippauer je tudi sedaj priznal, da je v Riedu na Zgor. Avstrijskem zakonskima Janezu in Evi Irger izmaknil 660 K, kar se je tudi kot resničnim dognalo. Wippauer, ki ima že mnogo tatvin na vesti, je bil pred dež. sodiščem v Ljubljani obsojen na dve leti težke ječe, nje gova tovariša pa sta bila oproščena.

Nepoboljšljiv silovitnež. Jakob Svošljak iz Stare Loke, delavec, nestalnega bivališča, je znan kot silovitnež po njegovih predkaznih, ter je zelo na slabem glasu. Posebno jezero ima na Franceta Raka, ker mu ni bilo všeč, da je hodil k Mariji Krajnik v Starem dvoru na hrano, ter se domišljeval, da vedno o njem slabo govori. Dne 8. t. m. je začel brusiti nož in pri tem se proti Raku izrazil: "Enega bom, če druga ne pa tebe." — Proti Juriju Krajniku se je pa naravnost izrazil; da bo Raka zaklal. Te grožnje je ponovil proti več osebam in tudi Mariji Krajnik je rekel, da ga bode zaklal, ker ga zmerom "šimfa". Ne dolgo potem, se je pa Raka samega dežansko lotil, ga prijel za vrat, ga tiščal k zidu in začel po žepih iskrati nož. Na to je skočil v hlev, iskat v drugi obleki se nahajajoči svoj nož, nakar ga je Krajnik zaklenila v hlev. Ko je bil kasneje po orožnikih aretovan, grozil je Raku, da bo še pred njim "švicat", ker si me šel "meldat", in proti orožnikom se je izrazil, da mu je vseeno, če ga prav obesimo. Obdolženec, ki se zagovarja s popolno pijanostjo, kar pa priče o porekajo, je bil obsojen na 10 mesecev težke ječe.

ŠTAJERSKO.

Nesreča pri vožnji na saneh. Več posestnikov je vozilo gnoj in jeruzalemski vinograd gostilničarja Jožefa Rajha na Muti. Najzaj grede so tekmovali med sabo, kdo bo preje v dolini in pognali konje v divji dir. Rajhova hlapec Cipota in Marton sta bila zadnja v vrsti. Tedaj je pa Marton hotel preteči Cipoto; Cipota je zato, da bi Martona pustil mimo, potegnil konje nazaj. Cipota na to ni bil pripravljen ter ni imel več časa konja ustaviti ali ga obrniti v

stran; en konj je v obupnem skoku planil na Cipotove sani in pokopal Cipota pod seboj. Hlapec je dobil take poškodbe, da je med prenosom v Ljutomer umrl.

Umrli je Anton Rober, posestnik in krojač v Hevci pri Ptujju. Zapušča 7 otrok in ženo.

Iz Ljutomera. V ponedeljek, dne 26. m. m., popoldne se je peljalo več voznikov na saneh z Jeruzalema. Trije so s strmega hriba navzdol jako naglo vozili. Pri tem se je zgođilo, da je skočila kobila, vprežena pri zadnjih saneh, na prve sprednje in ubila pri tem hlapec od gospodarja Joška Rajha z Mote. Okoli 60 let stari mož je bil pri priči mrtev. Preiskava se vrši in bode gotovo dognala, če zadene katerega voznika krivda.

Iz Konjic. V Maligori je poridila kočarjeva hčerka Marija Trunki bojda mrtvega otroka in ga je kar sama pri hiši pokopala.

Pri gradnji elektrarne na Fali. se je dosmrtni ponesrečil 35 let stari kočar Simon Markič iz Boča. Zadel ga je težka odmljena skala in ga tako poškodovala, da je za nekaj minut umrl.

Iz Maribora. Na koroskem kolodvoru so prijeli odbijači zaviraču Danku desno roko in so mu jo strli. — Zgorelo je 24. januarja zjutraj gospodarsko poslopje posestnika Pečnika v Lastniču. Rešil je le eno kravo, vse drugo je zgorelo.

Sv. Bolfenk na Kogu. Zairanje narodnih pravic. — Kog, največja občina bolfenske župnije, je že l. 1905 sklenila samo slovensko uradovanje. Ta sklep je preteklo leto obnovila s pripombo, da vrne vse nemške dopise dotičnim uradom v prestavo. Pa občina Kog obrača, višje oblasti pa obrnejo. Navedene sklepe je e kr. okrajno glavarstvo ptujsko z dopisom dne 27. decembra 1913, števil. 21.295 razveljavilo in občini Kog slovensko uradovanje prepovedalo. Da občina pri svojih pravicah vstraja in se te prepovedi ne vstraši, je umevno; ona noče biti podlaga tujeve pete.

PRIMORSKO.

Aretiran laški vohtun. V Gorici so aretirali zasebnege uradnika Karla Gasperza doma iz Novaled v Suganski dolini, ker je vohtunil v prid Italiji. Pri hišni preiskavi so našli in zaplenili veliko obtežnega materiala. Po prvi preiskavi so ga izročili okrožnemu sodišču goriskemu.

Požar v Gorici. 29. januarja ob 5 uri zjutraj je izbruhnil požar v delavnici trgovca s hišno opravo L. Breščaka v ulici Vetturini v Gorici. Ogenj se je silno hitro razširil in je ogrožal vso sosesko. Kljub takojšnji pomoči ognjegasev in vojaštva so pogasili ogenj šele ob 10. uri popoldne. Škoda cenijo čez 20.000 in je pokrita z zavarovalnico. Kako je nastal ogenj še ni znano.

Očeta smrtno nevarno ranil. Delavec Anton Veltach, star 30 let, je zvečer domov v ulico attedrale 9 prisedši, smrtnonevarno ranil svojega 60 let starega očeta Petra ker mu je dajal očetovske opomine. Zadal mu je z nožem dve veliki rani, v glavi in na stegnu in potem ušel. Policija ga je kmalu na to prišla na ulici Stadion in ga dala pod ključ. Nehvaležni sin taji svoje dejanje.

Brihtna punca. Neko deklet v Pulju se je zadnjič zamudilo, ko kati nož. Na to je skočil v hlev, iskat v drugi obleki se nahajajoči svoj nož, nakar ga je Krajnik zaklenila v hlev. Ko je bil kasneje po orožnikih aretovan, grozil je Raku, da bo še pred njim "švicat", ker si me šel "meldat", in proti orožnikom se je izrazil, da mu je vseeno, če ga prav obesimo. Obdolženec, ki se zagovarja s popolno pijanostjo, kar pa priče o porekajo, je bil obsojen na 10 mesecev težke ječe.

Bodočnost Opčine pri Trstu. Predno je dobil Trst železniško zvezo, do leta 1857., je bila Opčina torišče vsega trgovskega prometa, kajti tu je peljala glavna dovozna cesta v tržaško luko. Iz onih časov stoji tudi znani obelisk kot spomin na obisk cesarja Ferdinanda leta 1844. A v kljub temu, da je po otvoritvi južne železnice glavna cesta, ki pelje čez Opčino, za večji promet skoraj brezpomenbna, se ta lepa vas tržaške okolice vedno razširja in skoraj ni kraja, kamor bi Tržačani nito radi zahajali na sprehod, kot na Opčino, katero bo zlasti še povzdignila nova železniška zveza Opčina—Herpelje. Zraven vse-

ga tega pa misli poseben italijanski komite s pomočjo AvstroAmerikane, Lloyda, tramvajске druge žebe, magistrata itd. pri sedanjem obelisku zgraditi novo moderno opremljeno letovišče v dolgosti 110 m in zadej za tem ograditi 1000 m obsežen prostor sedanjega gozda ter ga spremeniti v rajski vrt za oddih tujcem in Tržačanom. Razume se, da se bodo s temi naredbami tudi italijanska tla utrdila.

Samomor vojaka. V mornariški bolnišnici v Pulju je umrl 22letni Ivan Knap iz Gradača. Knap se je iz neznanega vzroka ustrelil s službeno puško na vojni ladji Taira.

Aretacija. Reška policija je aretirala 19letnega Jaka Mojškerca iz Dobrunja na Kranjskem, in sicer na zahtevo ljubljanskega sodišča.

Samomor prostitutke. V hotelu Hungaria na Reki se je ustrelila dvakrat v prsi 21letna prostitutka v javni hiši "Alla Grotta" Amalija Plegar iz Pazina. Dekle se je zaljubilo v igralca v nekem kinematografu, ki ji je ljubezen vračal. Končno pa se je pokazalo, da je mož oženjen, in da ima strašno hudo ženo. Vsi led neprestanih preganjanj žene je izvršilo deklet samomor.

Obupen čin jetičnega vojaka. Hrvat Alagič iz Otočca je obolel pri vojakih za jetiko. Ker je postala bolezen nevarna je odredil vojaški zdravnik, da prepelje vojaka v bolnišnico na Reko. Alagič se je zaradi bolezni tako žalostil, da se je hotel že v Otočcu zabosti z bajonetom. Tovariši so ga rešili. Med vožnjo na Reko je preklal mož v zmedenosti misli žlico in se je z ostrim delom žlice skopil. Zdravniki na Reki sicer upajo, da se bo možu rana ozdravila, vendar pa je to toliko vplivalo na njegovo bolezen, da je njegovo stanje brezupno.

KOROSKO.

V okolici gradu Tigring pri Celovcu so našli v snegu zmrzjenega 52letnega delavca Urbana Lakerja. Mož je zgrešil v snegu pot in je taval več ur po okolici, dokler ni opešal. — V Volšperku se je udril šletnemu posestnikovemu sinu led na bližnjem mlinskem bazarju, ki je zelo globok. Dečka je rešil z velikim naporom strojevodja državne železnice Karel Glouh, ki je opazil nesrečo skozi okno svojega stanovanja in mu tekel takoj na pomoč.

V Malnici se je polil z vrelim kropom enoletni sin posestnika Heeka. Otrok je prevrnil nase loone vrele vode in je vsled obdeljenih opeklin umrl v 2 dnevih.

V kleti nekega celovškega trgovca sta se zastrupila dva vajenca s plinom. Odpeljati so jih morali v bolnišnico.

Alkohol morilec. Živinski gonjač Janez Arnoldnik je popival v neki gostilni v Možici na Koroskem. Medtem je pustil zunaj na prostem tri izročene mu krave. Ko je zapustil gostilno malo nasekan so bile krave izgibile. Iskal jih je pozno v noč in drugo jutro so ga našli zmrzjenega na Blatu.

RAZNOTEROSTI.

.Maševanje soproga. Krmar donavske parobrodne družbe Josip Miletič v Lincu je naletel doma v svojem stanovanju svojo ženo in kapitana iste družbe Kobojca. Ker sta se sumljivo obnašala, je mož pokazal kapitanu vrata, ženo pa je strogo prijel in zadrževal, da mu pove kaj se je zgođilo. Žena je povedala možu, da jo je hotel kapitan posiliti, kar se mu pa ni posređilo. Mož je šel takoj nato v kapitanovo stanovanje in je pozval kapitana na odgovor. Med prepričim je potegnil samokres in ustrelil kapitana v prsa. I palil je več strelcov, ki so vsi zadeli. Kapitana so odpeljali smrtno ranjenega v bolnišnico.

Zastrupljenje. V stanovanju v-pokojnega uradnika Kosa v Oseku so našli mrtvega uradnika, nje govo ženo, njegovo 20letno hčer in njeno prijateljico. Preiskava je dognala, da so se vsi štirje zastrupili s plinom. Počila je namreč plinova cev, ki je bila napeljana v sosedno hišo in plin je nenadoma napolnil stanovanje.

Zopet političen proces proti Rusom. Lvovska "Prikarpatskaja Rus" javlja: Dne 28. januarja je bila vročena obtožnica Semenu Bendasiukju, Vasilju Koldri in duhovnikoma Maksimu Sandroviču in Ignaciju Gudini. Vsi štir-

je so obtoženi hudodelstva veleizdaje po §58. kazenskega zakona. Duhovnik Maksim Sandovič je poleg tega še obtožen radi hudodelstva motenja vere po § 122. kaz. zakona. Obtožnica obsega 190 strani. K obravnavi se prečita 27 izpovedb svedokov, ki niso poklicani. — Avstrija seveda ne sme zaostati za Ogrsko! Če imajo tam že večtedenski proces v Marmaros Sigetu proti Rusom, ki še sedaj traja, moramo tudi v Avstriji hiteti, da s kakšnim monstroznoim procesom pokažemo svojo mržnjo proti Rusom in Rusiji. In potem se nemški listi čudijo, zakaj v Rusiji sovražijo Avstro Ogrsko in čemu se Rusija s tako nervozno naglico pripravlja na vojno! Bojimo se, da bi ne postala monstrozna procesa v Marmaros Sigetu in v Lvovu neposredna vzroka krvave vojne med Avstrijo in Rusijo, katero vojno napovedujejo razni črnogledi že prihodnjega spomlad. Potem pa gorje vsi Evropi, ker je splošna evropska vojna v tem slučaju neizogibna!

DENARJE V STARO DOMOVINO POŠILJAMO:

K 5.000	1.10	K 130.000	26.60
K 10.000	2.15	K 140.000	28.65
K 15.000	3.15	K 150.000	30.70
K 20.000	4.20	K 160.000	32.75
K 25.000	5.20	K 170.000	34.80
K 30.000	6.25	K 180.000	36.85
K 35.000	7.25	K 190.000	38.90
K 40.000	8.30	K 200.000	40.90
K 45.000	9.30	K 250.000	51.15
K 50.000	10.30	K 300.000	61.35
K 55.000	11.35	K 350.000	71.60
K 60.000	12.35	K 400.000	81.80
K 65.000	13.40	K 450.000	92.00
K 70.000	14.40	K 500.000	102.25
K 75.000	15.45	K 600.000	122.70
K 80.000	16.45	K 700.000	143.15
K 85.000	17.45	K 800.000	163.60
K 90.000	18.45	K 900.000	184.00
K 95.000	19.45	K 1000.000	204.00
K 100.000	20.45	K 2000.000	407.00
K 110.000	22.55	K 5000.000	1017.00

Postarina je všteta pri teh svotah. Doma se nakazane svote popolnoma izplačajo brez vinarja odbitka. Naše denarne pošiljave razpošilja na zadnje pošte c. kr. poštno-branični urad na Dunaju v najkrajšem času. Denarje nam pošliti je najpriilneje ali \$50.00 v gotovini v priporočeni ali registriranem pismu, večje zneske pa po Postal Money Order ali pa po New York Bank Draft.

FRANK SAKSER
82 Cortlandt St., New York, N. Y.
POBUEZNICA:
6104 St. Clair Ave., N. E., Cleveland, O.

DR. RICHTER'S Pain Expeller

Prežene bolečine revmatizma, pokostnice, mišični revmatizem, nevralgijo ali trganje po čeljustih. Olajša vse bolečine in trdosti v členih in mišicah. Izvrstno zdravilo, če se kak člen izpahne, za hromost ter odrgnjenja. Hitro ozdravi prehlajenje, gripo, boleči vrat in nahod. Zabrani vnetje pljuč in tiščanje v prsih.

Ozdravi glavobol in zobobol. 4-5 kapljic v kozarcu vode je izvrstno sredstvo za grgranje v slučaju vnetja grla. Če se užije (4 kaplje v kozarcu vode) je izvrstno zoper krč v želodcu in neprebavljisti. Pristni expeller pride v zavojčku, kakor ga kaže slika.

PAZITE NA NIČVREDNE PONAREDBE.

25 in 50 centov steklenica v lekarnah.

F. Ad. Richter & Co.
74-80 WASHINGTON STREET
NEW YORK.

ROJAKI! ORGANIZIRAJTE SE NA POLITIČNEM, DELAVSKEM IN GOSPODARSKEM POLJU. V ORGANIZACIJI JE MOČ IN NAPREDEK VSEH SLOJEV!

Samostojno Slov.-Hrv. Podporno Društvo Složni Bratje

Ustanovljeno 1. svečana 1913, Eveleth, Minn.

Društveni odbor:
Predsednik: John Intihar, Box 123. Podpredsednik: Fr. Okoren, Box 715.
I. tajnik: Frank Peterlin, Box 706. II. tajnik: Anton Lavrič.
Blagajnik: Josip Francej, Grand Av.

Bolniški odbor:
Frank Blatnik, predsednik. Math. Hrovat za mesto.
Gregor Gregorčič za Spruce Loc. Frank Platnar.

Nadzorniki:
John Tanko, Frank Strunkelj, John Kapuš.

Društveni zdravnik: Dr. Johnson.

Redne seje se vrše vsako tretjo nedeljo v mesecu in dvoran Josipa Franceja.

Dragi rojaki Slovenci in Hrvati! Zanimajte se za naše podporno društvo, katero vam nudi lepo podporo v slučaju bolezni.

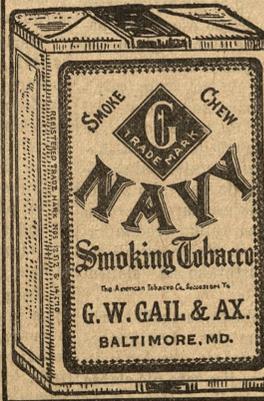
Železniški preddelavec

ve kakošno veselje daje pravi tobak. On je zunaj v vsakojakem vremenu — in one pristne mile, zdrave cigarete, katere suče iz svežega, sladkega, diščega NAVY tobaka, ki ga drži veselega.

GAIL & AX NAVY Long Cut Tobacco

"Najboljši tobak v najboljšem zavitku"

Mi mladimo ta zrel Burley tobak iz Kentucky-ja, dokler ni tako sladak, mil in dišeč, da ga lahko kadite z veseljem ves dan s popolno zadovoljnostjo. Mi ga zrežemo v svilene dolge niti, tako da ga lahko vsučete v okrogle lepe cigarete. Noben drugi tobak nima izvrstnega okusa kot ga ima NAVY. In NAVY zavoj s štirimi ovitki obdrži ves ta okus in duh v tobaku.

Vi boste tudi zadovoljni, če boste ta tobak kadili v pipi ali če ga boste zvečili — to je tobak za vse.

Prosto!

Vprašajte Vašega trgovca. Zahtevajte od prodajalca knjižico cigaretnega papirja, katerega vam bode dala brezplačno z vsakim zavojčkom za 5 centov.

THE AMERICAN TOBACCO COMPANY

"Narodni Vestnik"

National Herald. Slovenian Printing & Publishing Company

National Herald. Issued every Monday and Thursday...

"NARODNI VESTNIK"

Slovenska tiskovna družba, Duluth, Minn.

Narodna stanca. Za Ameriko in Kanada za celo leto \$2.00

Dopisi brez podpisa in osebnosti ne sprejemajo.

"Narodni Vestnik", 405 W. Michigan Street, Duluth, Minn.

PREISKOVANJE STAVK.

Kongresni komisiji še vedno preiskujete stavkarske zadeve na Michigan in v Colorado. Kakošen bo izid teh preiskav glede končanja stavk in zmage ene ali druge stranke je težko vganiti.

Kadar pa pridejo volitve pa izvolite take poslance, ki bodo to krivično postavlo tako preuredili, da bo delavcem opravičen odškodnine, če zgrubi oko, nogo, roko ali glavo ravno tako čez trideset let kot čez trideset dni.

HLAPEC JERNEJ IN NJEGOVA PRAVICA.

Kar slovenski narod obstoja v mejah te države, je vedno moledeval za najprimitivnejše pravice. V srednjem veku so romale deputacije naših kmetov k nemškemu cesarju, naj bi jih ščitil, da jim graščaki ne snedo še zadnjega koščka zemlje, danes hočemo, da se naši otroci v materinskih vzgajajo, da dobe mesta pri državnih uradih in da se kulturno nemoteno razvijamo.

In samo nam se v tej državi tako slabo godi. Noben narod ni tako zaničevan kakor mi. Čeh, Rusin, Hrvat; vsak ima vsaj nekaj, bojijo se jih kolikortoliko, ne upajo se deliti jim kar naravnost in očitno bre. Celó se visoke šole imajo ali pa vsaj ljudske in njihov jezik tudi javno nekaj velja. Kaj pa mi? V Slovenca se sme obrisat: vsak subalterni uradnik, policaja žene v kejšo, če v slovenskem jeziku vozni listek zahteva, gospodarsko ga bojkotirajo, če ne zataji svojega pokoljenja.

S čim smo Slovenci neki to zaslužili? Srdi so n pr. pri vladi na slabem glasu. Legijon Srbov je bilo že zaradi veleizdaje obsojenih in aprtih. Ampak politično se jim zato nič slabše ne godi. V Bosni so gospodarji, na Hrvatskem

boljši dnevi tudi za delavce. Stavka še ni zgubljena ne na Michigan ne v Coloradi. Glejte delavci ki ste v službah, da tudi ne bo. Pomagajte svojim bratom v tem kritičnem času.

NE UMAKNIMO SE!

Iz minneapoliskih angleških listov posnamemo, da se tožita mesto Minneapolis in delavec Nikolaj Daw, kateri je bil uslužben pri mestu in dne 8. novembra 1913 zgrubil pri delu oko.

Bil je šest tednov v bolnišnici in po treh tednih ko je prišel iz bolnišnice je vložil zahtevo za odškodnino, ki mu gre po novi delavski odškodninski postavi. Mesto mu ni hotelo izplačati, in se je držalo določila v postavi, da bi moral Daw zahtevati odškodnino v tridesetih dneh. Prišlo je do tožbe, ki še ni končana.

Vendar po našem mnenju je mož opravičen od odškodnine. On je zgrubil pri delu za mesto oko, in to bi moralo zadostovati, da dobi odškodnino. Če je vložil zahtevo za odškodnino po šestih tednih ali če bi jo vložil isti teden, ki je zgrubil oko, to je vse eno. Mesto ni nič manj dolžno plačati delavcu itak precejšnjo odškodnino za zgrubo očesa, četudi je naznanil pritožbo po šestih tednih. Če je delavec sploh opravičen od odškodnine, opravičen je do nje sedaj ravno tako kot je bil v prvih tridesetih dneh po poškodbi.

Taj slučaj naj bo našim delavcem za vzgled kako potrebno je, da vsakdo pozna novo odškodninsko postavlo. Prav za prav bi bila dolžnost kompaniji, da podučijo svoje delavce kaj storiti, če ponesrečijo ali zbolijo. Ker se to ne stori, naj se vsak rojak sam podučí o novi odškodninski postavi, katero lahko naroči pri Narodnem Vestniku.

Nesreča ali bolezen je naznaniti delodajalcu najdlje v tridesetih dneh po poškodbi. Naznaniti keptanu, bosu ali zdravniku ne zadostuje — naznaniti treba je kompaniji. Tudi ne zadostuje, če kompanija plačuje odškodnino prostovoljno brez da bi se ji naznanila poškodba ali bolezen. To prostovoljno podporo lahko vstavi kadar je, in nihče ji ne more ničesar. Mogoče, da kompanija plačuje prostovoljno podporo le zato, da bi varala delavca, da bi pravočasno zahteval poškodbe. Delavci, bodite skrajno previdni, če vas zadene nesreča! Dandanes ni zaupati nikomur.

Kadar pa pridejo volitve pa izvolite take poslance, ki bodo to krivično postavlo tako preuredili, da bo delavcem opravičen odškodnine, če zgrubi oko, nogo, roko ali glavo ravno tako čez trideset let kot čez trideset dni.

vodijo celo kraljestvo, na Ogrskem imajo avtonomijo, da bi si mi vseh deset prstov obzili čé bi imeli enako. Rumuni so kulturno da-leč za nami, za monarhijo niso bogve kaj navdušeni, očitno pravijo, če nas nečete imeti za enakovredne, se bomo pa zedinili s kraljestvom — pa mora Tisza z njimi paktirati. O Lahih, ki čisto nič ne skrivajo, da jih vleče k zedinjenju Italiji, niti ne govorimo. Mi pa, ki na zamudino nobene prilike pokazati svojo odkritosrčno udanost, se moramo zato pustiti zmerjati v aprobiranih knjigah kot slabogla sna horda.

Če kdo pravi, da se te reči gode na Koroškem, kjer ima vso oblast nemška nacionalna zveza, ne sme misliti, da moramo zato roke križem držati. Če se za Slovence v drugih kronovinah ne bomo brigali, bomo kmalu tam, kjer so danes oni. Nemci si prizadevajo za vse svoje manjšine v državi in spravijo vso Avstrijo pokonice, če se jim godi krivica. Mi smo se pa navadili molče trpeti. Po prizadevanju nemšenacionalne zveze in vlade in po naši pravicoljubnosti imajo Nemci na Kranjskem kjer štejejo komej 4% vsega prebivalstva, polovico uradništva, malo menj kot petdeset ljudskih šol, celi dve gimnaziji in realko, ženski licej in osemrazrednico in posebnega dežel. šolskega nadzornika, ki ga je vlada kar furtim ustvarila, uživajo na Koroškem popolno enakopravnost, da se tam celo že slovenski kaplani za slovenske sodeželane kmalu ne bi smeli nastavljati; Nemci nam odjemajo pred ustni boljši kruh, ali ne moremo mi za koroške Slovence vsaj mrvice tega doseči? Ali je mar šolsko vprašanje na Koroškem provincialno vprašanje koroške dežele? To je vprašanje vsega slovenskega naroda, da ne pustimo brez odpora poturčiti sto tisoč duš naše krvi! Če trpimo, pa je vsaj kričimo, da ne bo svet mislil, da nas že več ni! Tembolj ker nas ne ugonablajo samo na Koroškem in Štajerskem ampak nas izpodrivajo tudi na Kranjskem, kakor da smo kolonija nemškega cesarstva. Saj se ne gre za tiste bukvice koroškega nemšenacionalnega učitelja, ampak za ves ta zistem krivic in zapostavljanja, ki se čuti povsod in ne samo v koroški deželi. Če dobimo na Kranjskem od vlade kako reč, ki nam gre, kokodakajo vladni faktorji, kakor da so nam dovolili bogve kakšno koncesijo, zato pa jih dajo Nemcem deset.

Kadar treba vladi glasov za milijone, dobro računajoč na našo lojalnost, nas iščejo, ko je kredit dovoljen, pa se nam za hrbtom smejejo. In če potem vlado vprašujemo, zakaj nič ne naredi, pa skrivnostno namiguje na bodočnost, češ malo počakajte, pa boste še svoje kraljestvo lahko imeli, če je boste hoteli. Tako te vlada iz nas brije more, med tem ko Slovenci na naših mejah umirajo in se naši otroci, ki si ne morejo kljub svoji pridnosti in brihtnosti na lastni zemlji ustvariti dostojne eksistence, v trumah selijo v Ameriko.

Ti hlapec Jernej, pa pojdi in berači še dalje svojih pravic. "Slovenec".

REVOLUCIONARNO GIBANJE NA BOLGARSKEM.

O velikih nemirih, ki so se doigrali nedavno v Bargasu na Bolgarskem, so poročali skoraj vsi časopisi O teh dogodkih poroča Andrej Levov v novosadski "Zastavi" takole: Na raznik bogojavljenja so sklicali široki socialisti, v Bargasu velik politični shod, na katerem bi imela govoriti strankina voditeljica Jankulov in Harlakov. Ker policija shoda ni mogla zabraniti, je najela 40-50 ljudi, jih oborožila in jim naročila, naj za vsako ceno skušajo shod onemogočiti, ali pa razbiti.

Ko so socialisti z rdečo zastavo prišli na zborovališče, jih je od policije najeta druhal napadla in jim zastopila pot v zborovalno dvorano. Nastal je silen pretep, pri katerem je bilo ranjenih na obeh straneh več oseb. To priliko je izrabila policija in shod enostavno prepovedala, češ, da nima nobenega jamstva za mir in red. Toda socialisti se niso dali preplašiti in so sklicali na drugem kraju nov ol 7. zvečer.

Že dolgo pred začetkom shoda je bila zborovalna dvorana natlačeno polna, vendar pa se je posrečilo priti v dvorano tudi ljudem, ki jih je najela policija. Ko je jel Harlakov govoriti ter napadati vlado in carja, so v dvorani se nahajajoči detektivji jeli razgrajati, kar je povzročilo splošen pretep. Detektivji so nato jeli streljati z revolverji in so ranili več oseb. Sedaj so posegli tudi socialisti po revolverjih in jeli streljati. Razvila se je pravcata bitka, v kateri je bilo brezbroj ranjenih. Končno se je posrečilo socialistom, potisniti razgrajaje iz dvorane, na kar se je zborovanje mirno nadaljevalo.

Harlakov je med splošnim odobravanjem končal svoj govor takole: "Car Ferdinand podpira vse to, kar uganja vlada dr. Radoslav. Zato je tudi za vse odgovoren. Mi zahtevamo sedaj od njega ne samo, da odpusti sedanjajo vlado, marveč tudi, da čim najpreje izginje iz Bolgarske. Njemu so na Bolgarskem šteti dnevi. Njega je sedaj vsakdo sit, celo tisti ki so preje klečevali pred njim. Spodimo od tod tistega, ki je povzročil Bolgarski največ zlega, prepodimo iz svoje hiše vampirja, ki nam pije kri. Živela bolgarska republika!"

Ta govor je bil sprejet z velikim navdušenjem in odobravanjem, nakar so se zborovalci mirno razšli. — Takoj drugi dan pa je pričela policija svoje "delo". Aretirala je celo vrsto ljudi, ki bodo seveda obtoženi radi poskušene-punta.

Slovenski volilci na Chisholm, Minn.

ANTON MAHNE socijalistični kandidat za "trustee" za občino Chisholm.

MATT JAASKO, socijalistični kandidat za "trustee" za občino Chisholm.

"Narodni Vestnik" priporoča vsem slovenskim volileem, da volijo delavske kandidate. Proč z osebnimi mržnjami na političnem polju.

"STOL" NAPRAVI TRI SIROTE.

Michigan City, Mich., 21. febr. Čeh John Črka je bil danes tukaj usmrčen na električnem stolu za umor svoje žene. Trije otroci, v starosti od 5—12 let so vsled tega sirote brez staršev in bodo poslani v Avstrijo na Češko.

ROPARJI NAPADEJO VLAK PRI SEATTLE.

Seattle, Wash., 21. febr. — Trije maskirani banditi so napadli sivooči električni vlak, ki vozi med Seattle-Tacoma, in so oropali potnike za svoto \$60.00. Ko so bili roparji gotovi, so skočili iz kare in so se zgubili v temo. Vlak je ostal iz dveh kar; v prvi je bilo okoli 90 mož, in v drugi okoli 30 žensk.

Roparji so stopili na vlak pri postaji Meadows, južno od Seattle. Imeli so robce čez spodnji del obraza, in klobuke so imeli potegnene čez obraz. Za roparje je moral pobirati s klobukom nek 18letni fantič in je nabral okoli \$60.00.

Frank Sakser. Glavni urad: 82 Cortlandt St., NEW YORK, N. Y. Podružnica: 6104 St. Clair Ave., CLEVELAND, O. Prodaja PAROBRODNE LISTKE za vse prekmorske parobrodne družbe po izvornih cenah. Tisoče Slovencev se vedno obrača na to staro tvrdko, a nihče ne more tožiti o kaki izgubi.

THE FIRST STATE BANK OF ELY. PRVA DRŽAVNA BANKA, ELY, MINN. Naša banka je prva državna banka v mestu in je pod strogim državnim nadzorstvom; poleg tega imamo zvezo z obvezano Union Investment Co. iz Minneapolisa, Minn., pri kateri so interesirani glavni banirji iz Chicago in New Yorka, zatorej so Vaše vloge pri nas absolutno varne. DENAR V STARO DOMOVINO pošiljamo vsak dan in naše cene vedno nizke. Zastopamo tudi najboljšo zavarovalno družbo proti ognju istotako izvršujemo vsa notarska dela. Pridite k nam zamenjati Vaše čelke ob plačilnih dnevih. — Z našo posluje pretežna večina domačih trgovcev, kateri so tudi delničarji.

Fitger Brewing Co. Duluth - Minn. Večna slovenskih gostilničarjev toči Fitger pivo, v sodčkih in steklenicah varjeno iz pristnih snovi. Josip Gerzin zastopnik za ELY, Minnesota.

VDOR ČITA POLUTEDNIK "NARODNI VESTNIK" NAJNOVEJŠE NOVICE IN PODKUJE SE V VEDAH, KI ZA PRAKTIČNO ŽIVLJENJE POTREBNE.

CENTRALNA LEGA. ČISTO NA NOVO OPREMLJENO. SOBE S PARNO KURJAVO, TOPLO IN MRZLO VODO, UREJENE PO NAJBOLJIM DERNEM NACINU.

Park Hotel ILIJA RATKOVICH, lastnik. STEV. 531, VOGAL ZAPADNE ŠESTE AVENUE IN SUPERIOR STREET. DULUTH, MINN. SE PRIPOROČA SLOVENCEM ZA OBILEN POSET. CENE ZMERNE, POSTREŽBA TOČNA.

BERITE IN RAZŠIRJAJTE "NARODNI VESTNIK"

Dopisi.

South Range, Mich.

Spoštovani gospod urednik Narodnega Vestnika:—

Mislím, da ne boste vrgli ta moj kratki dopis v koš če ravno še nisem naročnik, pa ako nisem, pa še bom, kakor hitro se tukajšnja borba reši, sedaj smo v bolj slabih finančnih razmerah, saj veste, da traja stavka že sedmi mesec. Kadar zaslužim prvi denar, se bom na list "Narodni Vestnik" naročil, ker sem se prepričal, da drži ta list z delavsko stranko, da podučuje delavstvo in mu kaže iste, ki vzdržujejo sistem, kateri deli človeštvo v dva razreda z velikanskim, nepremostljivim prepadom vmes, to je, na eni strani bogastvo, izobilje in razkošnost, na drugi strani ubožstvo, pomanjkanje in pritrgovanje najpotrebnejših človeških potrebščin. Tukaj na Michiganu so nas delavci leta in leta držali v pokorščini, prenašali smo najtežji jarem kapitalistični, delali smo dolge ure za nizko plačo in kovali smo bostonskim špekulantem milijune. Sedaj ko smo vprašali za malo večji kos kruha in za olajšanje neznosnega jarma, nas pa hočejo pomoriti in v zapore spraviti, samo, da bi štrajkarje porazili, ker edino štrajkarji so isti možje, ki so s svojim nastopom družbe prisilili, da vladajo danes nekoliko boljše razmere po rudnikih, četudi jih mi stavkarji nismo deležni, kot so vladale pred stavko. Unija je napravila osemurno delo, unija je napravila minimalno plačo \$3.00, unija je povzročila da se nadomestujejo prej težki vrtalni stroji sedaj z lažjimi, z eno besedo, unija je izsilila iz družb vse zboljšave, katerih so danes skebi deležni. McNaughton bi ne dal nič iz lastnega nagiba; Citizen Alliance, Rev. Klopčič, Glasnik, Klobučar, te boli srece, ker se je moralo pripoznati toliko delavskih zahtev, kajti ti vidijo v delavcu nekako nižjo kreaturo, nekakega hlapca, ki mora biti zadovoljen, da se ga sploh pusti živeti. Unija, edino in v nji združeno delavstvo je isti faktor, ki je dosegel zboljšane razmere med rudarskim delavstvom na Gorenjem Michiganu, in sram naj bo vsakega delavca, kateri tega ne pripozna. Če že skebaš, skebaj v božjem imenu, četudi je skebstvo najgriši pečat, katerega si zamore pritisniti delavec na svoj značaj; vrhuncem efijaltstva in iškarijotstva pa je, če podpiráš poleg skebstva še taka s stavko neprizadeta podjetja, ki delujejo z vso silo za suženjstvo delavca. S tem pokažeš, da si duševno popolnoma slep, s tem pokažeš, da zametuješ vse človeške borbe za emancipacijo, s tem pokažeš, da nisi nič boljši kot nema živina, da se ne zavedaš, da si človeško bitje, ki ima um in voljo. Če bi bilo vse delavstvo tako slepo, da bi slušalo in podpiralo Glasnike, Lnkate in Klobučarje, potem bi bili danes tudi vsi beli delavci v grši sužnosti kot so bili Negri pred velikim predsednikom Lincolnom. Kapitalisti bi nas med seboj prodajali po semnjah, kot prodajajo kmetje živino; po naših hribih bi pela najgajka; deca naša bila bi brez šol, in cerkve bi držale vstvarjalne sloje v najhujši temi. Gorje, gorje bi bilo delavstvu, če bi ne imelo prosvitljernih sinov voditeljev v svoji sredi, pred katerimi so izdajalci Glasnik, Luka, Miha in enake pijavke pravecete smeti. Le žalibog, da je ravno med našim narodom tu na Michigian tri četrtine slepcev, ki ne vidijo, da je pripoznanje tužije tako tehtno vprašanje za delavce, da bi od njega nobeden odstopil ne smel. Opetovano pa podvarjam, če že skebate, skebajte; prišel bo čas, da boste videli vašo zmožnost, na noben način naj bi pa ne podpiral noben delavec, unijski ali neunijski, podjetij in oseb, ki so vslužbi druž, ki so prodali svoj značaj, in ki so glavna opora družb, da zamorejo toliko časa zoprovati pravičnim, malenkostnim zahtevam delavstva. Ti so glavni krivci vsega gorja, vsega razcepčenja in delavstvo, tako uniječ kot neuniječ, naj bi jim pokazal hrbet za vselej.

Pozdravljam vse zavedne delavce in apelujem na nje, ne hodi te sem, ker tukaj na Calumet, Michigan, je industrijska bitka med delavstvom in kapitalom. Citajte

delavske liste; v njih boste našli opis pravega položaja; Glasnik pa vrzite povsod iz hiše, ker je pravcati Efijalt, ki kleči pred Mihaatom in Lukatom, ter je pripravljeno storiti vse, da bi zrušil delavsko organizacijo in pomagal kapitalistični organizaciji, ki je pripravljena vreči vsako poleno pred prodirajoče delavstvo, samo da bi obdržal delavstvo v temi, hlapčevstvu, trpljenju in revščini. Štrajkar.

Fleming, Kans.

Cenjenemu uredništvu! Prosim, priobčite sledeči dopis. Opazil sem, da rabijo nekateri tukajšnji listi prav štajercijansko slovensčino. Ne dolgo tega sem opazil v nekem dopisu v Chicagi iz Jacksville, Kans., da je bil dopisnik najbrže naročnik na tujiskega nemškutarja "Štajerca". — Dela se po "šohitih" le tri do štiri "šihite" na teden; zaslužek je pa bolj slabe "sorte". Ker nas tukajšnje slovenske delavce imenuje "Kranjske Janeze", in ker pristni Kranjski Janez tega ne razume, prosim, ako bi se nam raztolmačilo, kako je mogoče "po šohitu" delati, ker mi tukaj delamo "v rovu". Kolikor jaz vem, je v pravilni slovensčini "šohit" rov. In kaj je to "šihit"? Zaslužek bolj slabe "sorte"? To so spake, ki ne spadajo v slovenski časnik.

Toda naj preidem k stvari, radi katere sem se namenil spisati ta dopis. Dopisnik omeni pogreb ponesrečenega rojaka Martin Oplotnik-a na Frontenac-u. Pri tem omeni tudi društvo sv. Alojzija, št. 83, K. S. K. J., Fleming, Kans., in sicer na način, da bi moralo biti slovenskega delavca sram, se tako norčevati iz društva, katero ima samo namen bolnim članom dati podporo, oziroma ostalim posmrtnino. Pusti društvo pri miru, katero dotičnika nič ne briga. Dopisnik omenja, da je videl neke čudne vrste ljudi, ki so bili v "uniformah" in vihteli bridke sablje. Kaj to njega briga, ako so člani v društvenem kroju (uniformi) in ako ima "maršal" sabljo. Ali je mogoče to društvo samo za parado? Skoro vsako društvo ima kak svoj poseben znak in nekatero celo dva. Toda to je samo zunanja stvar, radi česar nobeno društvo ne obstoji. Vsako ima svoj poseben blagohoten namen.

Dopisnik omenja, da je videl, da so vihteli "bridke" sablje. Jaz mislim, za gotovo ne trdim, zakaj to bode oni dopisnik že vedel — da ni noben človek videl več sabelj kot eno, katero je imel "maršal". Ker je videl to, česar ni videl noben normalen človek, je gotovo hotel posnemati onega evangelista, kateri je videl v skrivnem razodevanju to, kar nobeden navaden človek ne vidi. Toda dopisnik ni bil navdahnjen od sv. Duha, kot evangelist, ampak od duha one vode, katere je v "suhih okrajih prepovedana. Radi tega se mu je zdelo, da gre na Golgato gledati, kako čedo vojščaki križali Kristusa; saj je bila takrat ona množica tudi v ravno takem položaju.

Ker je omenil Kristusa, bode tudi gotovo vedel, da je Kristus pri neki priliki rekel: "Nesramnež, pezdir vidiš v očesu svojega bližnjega, bruna v svojem očesu pa ne vidiš." Odrsnani najprej bruno iz svojega očesa, potem šele opomni svojega bližnjega. In ravno ta nauk velja za dopisnika. Najprej naj pouči svoje tovariše, potem šele druge.

Saj upam, da ni prišel samo radi tega namena k pogrebu, da bi gledal, kako bodo ljudje in društveni običaji oblečeni. Ako je prišel samo iz tega namena, naj bi raje doma ostal. Pogreb ni nikak predpustni izprepod.

In čudno se mi zdi, da je sploh dotični list priobčil oni dopis, v katerem se tako sramotno bliati društvo, katero nima s politiko prav ničesar opraviti. Upam, da bi nobeden pošten, slovenski delavski časopis tega ne storil. Časopisi imajo to glavno nalogo, da ljudstvo podučujejo; z onim dopisom se pa nikdo ne podučuje.

Slednjč iskrén pozdrav vsem rojakom in rojakinjam in jih pozivljam, da naj se pridno naročijo na "Narodni Vestnik", kateri je edini tukajšnji slovenski časopis, ki prinaša res podučne članke, in tudi mnogo drugega zabavnega čtiva. Tebi pa, "Narodni Vestnik", obilo cenj. naročnikov željo, da kmalu postaneš dnevnik. Matevž Lomšek.

McKinley, Minn.

Pismo iz Calumet, Mich., dobesedno: "Frank Kochevar, McKinley, Minn.

Cenjeni rojak in prijatelj:— Vaše pismo z dne 20. t. m. sem prejel in vse točno razumel. Oprostite za malo pozni odgovor, bil sem par dni doma.

Da podpira skebstvo Mister Mike Klobučar, odstopil glavni podpredsednik J. S. K. Jednote, Vam tukaj podajem resnični dokaz:

Pri nas v Calumetu smo imeli do sedaj samo dva podporna društva, katera stoje na strani organiziranega delavstva in ne trpijo stavkokazstva. To ste društvi "Bratska Sloga" št. 62, S. N. P. J. in društvo sv. Barbare, postaja 31, spadajoče v Forest City, Pa.

Te društvi ste imeli nekoliko članov stavkokazov. Seveda, ker to zahtevajo pravila, so bili odločno izključeni. Rojak Mike Klobučar je to izvedel in prišel je v dotiko z njimi ter jih nagovoril, da vstopijo v društvo Sv. Cirila in Metoda, kjer je on predsednik. Rečeno storjeno.

Pri seji dne 18. januarja je vložilo prošnjo za sprejem celih 10 stavkokazov. Ko se je za njih glasovalo, so člani omenjenega društva, ki spadajo k organiziranemu delavstvu, glasovali s črnimi kroglicami, namreč, da oni ne marajo v svojem društvu izdajice ali stavkokazov. Tukaj se je za predsednika Klobučar pokazal kakor prijatelj zavednega delavstva. Vdaril je s kladivom in povedal tako-le: "Vi, ki ste vrgli črne kroglice ovolim ljudem, bi Vas morali vse izločiti. Ovo so dobri ljudje in vsi delajo. Vi, ki štrajkate, ste pa lenuhi." Zopet vdari s kladivom in govori: "Ovi so vsi sprejeti v naše društvo J. S. K. Jednote." (Tu izpustim samo imena članov, ker niso vredni, da bi bili sprejeti v našo Jednoto. Frank Kočevár.)

Mike Klobučar je predsednik tiskovne družbe "Glasnik". Jas sem pozvedel iz zanesljivih virov, da se ne strinjajo vsi delničarji s pisavo "Glasnika", ker nečajo, da bi se s slovenskim listom, katerega je podpiralo delavstvo, delala propaganda za kompanije, delavce bi se pa metalo nazaj v sužnost. Zaredi tega je nastal konflikt med delničarji, kateri bi radi pomogli delavstvu, do boljših dni, in med delničarji, ki delujejo radi profita za kompanije, sta najboljša pajdaša kompanij Klobučar in Rev. L. Klopčič. "Glasnik" tudi tiska neke lističe, katerega izdaje "Citizen Alliance" plača pa Calumet & Hecla Co.

Taki možje, ki podpirajo vse, kar je proti organiziranemu delavstvu, so v naših uradih. Ali boste delegatje in člani J. S. K. Jednote trpeli to sramoto, ki je popolnoma proti pravilom sklenjena na za luhi konvenciji? Kakor smo izvedli uradno, je Mike Klobučar odstopil od podpredsedništva J. S. K. Jednote na protest društva sv. Frančiška št. 110, McKinley, Minnesota. Čestitamo Vam bratje za možati nastop in apelujemo na vse delavstvo, zbrano v J. S. K. Jednoti, da zahteva, da se delavskemu nasprotniku zaukaže, da se mora držati pravil, katere je odobrila konvencija, sicer bo povsem izobčen." — Podpis.

To pismo je prišlo iz Calumeta, Mich., iz rok zavednega delavca. Komentarja ni treba. Kaj se trpi brez ugovora od merodajne strani v naših vrstah je razvidno iz pisma. Apeliram na glavni od or, da steri v tem oziru odločilne korake. Apeliram tudi na vse brate in sestere delavskega stanu, kakor tudi na prijatelje in prijateljice delavskega stanu, kateri so z nami združeni v J. S. K. Jednote, da začnejo gibati, da začnejo delovati po pravili za pošteno ime in procvit naše organizacije. Živelo zavedno delavstvo!

Frank Kočevár.

Ahmeek, Mich

Slavno uredništvo N. V. — Priobčite ta dopis v cenjenem listu, kateri ima za nas delavce ves drug pomen, vso drugo veljavo kot njegov sosed tu na Calumetu, Michigan, kateri je prodal svoj značaj in delavce bostonskim kapitalistom. Zatorej ključem Vam bratje dela križem Združenih držav, ne naročajte se na efijaltski listič Glasnik, podpirajte pa delavske časnike kot je Narodni Vestnik. Glasnik je prinesel dne 13. februarja iz Ahmeeka, Mich., laž, da

smo mi stavkarji dne 7. februarja vstavili in pretepli skebe in e-nega deputija. Kar se tiče stavkarjev na Ahmeek smo vstrajni, odločni, zraven tega pa mirni možje, in kar je pisal Glasnik je popolnoma iz trte izvito. Dejstvo je ravno narobe. Dne 14. januarja so nas stavkarje napadle kompanijske barabe in ker so bile v večini, pretepli so kompanijski hlapci tri stavkarje med katerimi sem bil tudi jaz. Ti tolovaji napadli so nas brez vsacega povoda, in potem pisali so po angleških listih laž, da smo mi nje napadli, in Glasnik je hlastno zagrabil za to laž ter jo je z vso radostjo priobčil.

V isti številki tudi piše, koliko kar bakrene rude odpeljejo vsaki dan iz rudnikov v mine. Gotovo je, da je tudi to poročilo lažljivo in pretirano. Vsa taka strašila nas stavkarje prav nič ne gane. Mi stojimo trdno kot skala in se ne podamo, dokler nam družbe ne privolijo vsega kar zahteva unija. Glasnik vedno kriči, da mi stavkarji ne spolnujemo postav Združenih držav. Kakošne postave pa spolnujejo pri Glasniku? Pri Glasniku veljajo zakoni "Citizens Alliance," zakoni M. P., zakoni "blind pig", ki je životarila več let pred durmi tega obskurnega lističa. Glasnik je zoper unijske delavce z vsemi štirimi; on hoče, da bi bil zadnji organizirani delavec živ pokopan. Ti "vzor resnice in pravice", ki sediš za uredniško mizo pri Glasniku in zližaš s pomočjo Luke vso gnojnico na delavsko organizacijo, zakaj nisi ti izpolnjeval in ne izpolnjuješ ne le človeških, ampak tudi ne božjih zakonov.

Glavarji Glasnika, vi se hvalite z vašim dobičkom lanskega leta. Sram vas bodi! Sami ste se razkrinkali, da ste se prodali kompanijam, katere vam vsipljejo cekine, kateri so izprežani iz krvavih žuljev delavstva. Zakaj ne povešate javnosti in vsem vašim delničarjem, tudi tistima, ki sta toliko možakarja, da se nečeta prodati bakrenim carjem, četudi bi jim to več neslo, od kod so prišli dohodki, kateri izkazujejo dobiček? A vzljje vsem tem spletkam in bahanju je dobiček najbrže tolikošen, da ga nič ni. Vi resnicoljubi okoli Glasnika, jaz vam povem v obraz, da bi bilo vaše podjetje že mrtvo, če bi ne bilo judežkih dolarjev, kate vam C. & H. družba daje, zato da z iškarijotskim poljubom delavce izdajate.

Vi, deleetatje bližujoče se konvencije S. H. Z., pokažite na Ely, Minn., kedo da ste, možje, da ste zavedni delavci, kateri ne trpite, da bi se na stavkarje, ki niso nikoli lenuhi kot jih Klobučar imenuje, zliža gnojnico kot jo zliža Glasnik na boritelje za delavske pravice, ki so v resni borbi s kapitalom za večji kos kruha in za zlažšanje jarma. Pri volitvi v glavne odbore se pa ozirajte na to, ki so nevstrašeni, ki so nepristranski, zmožni, in kojim bide sreče za delavsko stvar.

Resnicoljub.

Soudan, Minn.

Dragi mi urednik N. V.: Prosim malo prostora v tem vašem prekoristnem listu, da tudi jaz poročam enkrat iz te nasebne kako se imamo Slovenci.

Kar se tiče dela, se ne morem pritožiti kar je nas starih delavcev. Novodošli pa ne dobijo dela, ker so vsi prostori napolnjeni, in zato ne svetujem nikomur hoditi sem za delom sedaj v zimi. Vsak se drži dela že radi zime, ker človek se ne seli rad po zimi, ampak če le more se držti, posebno, če ima družino.

Naznanjam rojakom na Soudan, da bomo dobili v kratkem novo slovensko podjetje, namreč mesnico, katero bo odprl naš rojak John Zobe. Pred štirimi meseci je odprl grocerisko prodajalno in ima v zalogi vsakovrstno blago. Rojakom in rojakinjam bi bilo vsled tega priporočati, da odpirajo podjetja domačinov, kjer bodo gotovo boljše postreženi kot pri tujcih. Če bomo Slovenci kupovali rajše pri tujcih kot pri domačinih, se ne bo moglo slovensko trgovstvo nikdar razviti in dvigniti, in če narod nima trgovstva nima nikdar ugleda v javnosti. Zadnji teden smo klali svinjo pri rojaku Pavel Urbanu, ki je tehtala blizu 400 funtov. Pet krepljih mož bi skoro vgnala pri tem delu. Čast slovenski gospodinj, ki izredi kaj takega pri hiši.

Pozdravljam rojake in rojaki-

Boljši kod kedaj poprej

BOCK-PIVO GOTOVO ZA ODPOŠILJATEV.

Naročite je prej ko mogoče, ker je nismo izdelali mnogo

Naročite pri našem podružničnem zastopniku: MINNEAPOLIS BREWING COMPANY

121 SOUTH 19th AVENUE WEST, DULUTH, MINN.

MELROSE 4840. TELEFON: LINCOLN

nje širom Amerike, tebi Narodni Vestnik pa želim, da bi kmalu zahajal v vsako slovensko hišo vsaki dan.

J. E.

Aurora, Minn.

Ne razpravljamo radi vsakih malenkosti v svet, toda gotove stvari moramo prepustiti javnosti. Z delom, poročal je N. V., da ni kar najbolje. Miller rudnik pričel je zopet z poglavljenjem novega rova. Dela se v njem sedaj stalno po 8 ur. Že znana Fowler Co., je zgubila svojo pravico v Meadow rudniku. Potekla ji je doba "Lissa". Odslovili so nekaj ljudi in ostale potaknili so v Meadow rudnik. Mohawk rudnik dela tudi z nekako jetiko dalje. To naj velja glede dela v naši dični vasi.

Da tudi za napredkom nečemo zaostajati za drugimi nasebina mi kaže to, da so si napredni stavili vprašanje glede ustanovitve slovenske godbe. Tozadavna pogajanja so že v najlepšem tiru. Častitamo zavednim rojakom.

Zadnji predpustni dnevi se tudi nekako mrzlo poslavljajo od nas. Vse čas do danes imeli smo samo eden par, ki si je obljubil večno zvestobo pred oltarjem.

Rojaku John Boška, ki je rodom Gorenjec, in njegovi boljši polovici častitamo na mnogo zadovoljnih let. Ravno ta dva sta nas rešila, da nam ne bode potreba vleči "ploha" (gorenska navada) od solnčnega vzhoda do zahoda ter od severa proti jugu naše lepe nasebline.

Čudni glasovi kapitala čuli so se minuli teden po naši nasebini. Ti glasovi pretresali so nam mozeg in kosti. V nekaj milj od daljnemu Elba rudniku odslavili so kakih osemdeset rudarjev. Ob času ko se je nesrečnim rudarjem naznanila odslavitev, rekel je gospod superintendent: "Prosto vožnjo vam plačamo in zagotovilo dela, če hočete iti v Calumet Mich." Seveda zavedni delavci bi mu najrajše pljunil v zobe in menda njegove besede ne bodo rodile nobenega sadu. Garjevec nepostane rad minnesotski rudar. Carji bakra na Michigan naj le ugodijo zahtevam svojih rudarjev in imeli bodo v izobilju dobrih delavcev saj so pripravljani prijeti za delo vsaki dan. Živeli michiganski stavkarji za njih vstrajno borbo s krivičnim, kapitalizmom.

Obregnuti se moram še nekoliko v naše trgovce. Oni gospodarijo in trgujejo skoro izključno s slovenskim življenjem. Toda, da bi kaka mreina vsaj nekoliko vglušal v ednem ali drugemu slovenskemu listu tega ne. Bojijo se izdajati par grošev za oglaš.

(Nadaljevanje na osmi strani.)

LAKE VERMILLION SUMMER HOME CO. 610-611 Alworth Bldg. DULUTH, MINN. Ali ste se že poslužili prilike, katero Vam nudi LAKE VERMILLION SUMMER HOME CO. na zemljišču, znano pod imenom VERMILLION GROVE, okoli petnajst milj od mesta TOWER na jezeru VERMILLION. Ta nasebina ima veliko bodočnost. — Pišite po podatnosti, preden cene zvišajo. — Poslali Vam bomo popis in zemljevid te nove nasebine.

M. F. SKALA, agent za "Pabst" Milwaukee in "Peoples" Duluth pivo. Fina zaloga domačih in importiranih pijač vsake vrste, smodke in vse kar spada v gostilniško ovrt. Se uljudno priporoča vsem cenjenim rojakom v ELY, MINN. Telephone No 52.

Kadar greste nazaj v stari kraj zahtevajte "tiket" za Baltimore and Ohio železnico CHICAGO do NEW YORKA. Pišite: R. C. HAASE, Northwestern Passenger Agent, ST. PAUL, MINN. po parobrodno knjižico, ki kaže vdobnosti te železnice parnika.

FIRST NATIONAL BANK Chisholm - - Minn. Kapital \$25.000. Preostanek \$29.318. Osebna odgovornost \$5,000.000. Obrestuje denar po 3% Prodaja parobrodne liste in posilja denar na vse strani. Posebno pozornost dajemo Slovencem. Pridite in se prepričajte!

ZA SVOBODO IN LJUBEZEN

ROMAN Z BALKANA.
Spisal Marko Stojan.

(Dalje.)

Čakanje se je zavleklo preko mere; Turki so počasni ljudje, ki ljubijo udobnost in pokoj ter opravljajo vse svoje običajne in neobčajne posle s pristno lagotnostjo orientala.

Zdajci pa je obstal pred malopridnimi tovarišema voz, tako ne nadom, da sta odskočila v prvem strahu.

"Evo ga!" je šepnil Birbantini. "To je on!..."
Toda "on" je ležal v globini zaprte kočije; nemogoče je bilo razločiti kaj drugega kakor temno, suho postavo, zleknjeno na baržunastih blazinah.

S sedeža poleg kočijaža je skočil arabski sluga v bogati, z zlatom vezani noši ter se približal čakajočima.

"Halil bej?" je prašal Birbantini, kazoč na kočijo.

Sluga je pokimal.

"Halil bej želite," je dejal z motnim glasom v polomljeni francosščini, "gospoda sestri v voz, ki tu zadaj... Gospoda se peljati tja, kamor menili, a tam počakati... Halil bej slediti sam..."

To reki ju je potegnili za rokav do druge kočije, ki se je bila ustavila tik za prvo. Lopova sta sedla v svoji svečani razburjenosti brez premislica vanjo; takrat pa je sluga zaloputnil vrata — zaskripal je ključ, in tovariša sta zapazila s strahom in presenečenjem, da sedita kot pravcata jetnika v vozu z gosto zamreženimi okni.

"Kam peljati gospoda?" je prašal Arabec s porogljivo prijaznostjo.

Birbantini je bleknil naglo prvi naslov; Arabec ga je kriknil vozniku, in poštenijska sta zdrdrala skozi pisano večerno mrgolenje v brzem diru proti Galati...

"To je izdajstvo!" je zasopel von Schratten, ko je premagal prvo osplost.

"Kje bo izdajstvo!" Birbantini je s svojim prožnejšim duhom takoj izpregledal položaj. "Nezaupnost je, dragi moj... Halil bej je star Carigradčan in pozna Galato — hehehe!... Ali bi se podal ti s tujim človekom kar tako na slepo v aventuro, ne da si zagotoviš varnost, kolikor je v tvoji moči?"

Ta razlog je obveljal za prvo silo; in ko je pridrdrala kočija v naznačeni kraj, se je zopet odprla ječa na kolesih. Lopova sta skočila na prosto in zasopla potolažena strupeni galatski zrak.

Videla sta, da jima je sledil bejev voz za petami.

Arabec je pravkar odprl vrata; iz kočije je stopil ohlapen moški suhe postave v elegantni, dasi nekoliko preširoki frankovski obleki, z neizogibnim fesom na glavi. Kolikor sta mogla opaziti v slabi razsvetljavi, je bil njegov obraz žiln in truden — pravi tip vzločenega lahkoživeca; mrklo in odurno so mu viseli črni brki na debelo spodnjo ustnico — znamenje živalske pohlepnosti po naslajah.

Z globokim poklonom sta stopila lopova k njemu.

Halil bej ju je pogledal trdno in malomarno, kakor skozi meglo.

"Tu notri?" je prašal z medlim glasom v čisti francosščini ter pokazal z roko na hišna vrata.

"Da, tu..." je hitel von Schratten. "Vaša ekselena naj samo izvoli... Takoj pride vratar in prinese luč."

Istovčasno z Nemčevimi besedami je zazijala votlina hišnega vhoda.

Zadrvalo je v veži; na pragu se je pojavil turški vratar z leščerbo v roko. Videč odličnega gosta s fesom na glavi, se je pripognil globoko, doteknil se z roko čela in prsi ter zamrmral z oljnatim glasom običajni turški pozdrav.

Toda Halil bej je bil previden mož in ni hotel iti naprej.

"Za vami," je dejal Schrattenu in Birbantiniju, in prezirljiv nasmešek je zaigral na njegovih ustnicah.

Lopova sta ubogala molče in šla naprej po škripajočih stopnicah, dajaje si svetiti od starega Turka, ki je šumel s širokimi hlačami in prestavljal stokaje svoje otrple n oge.

Pred Jeričinimi vrati se je ustavila čedna dvojica; srce je trepetalo obema v zavesti važnega trenutka.

Schratten je previdno otvoril linico.

Zdaj je prišlo v beja nekaj življenja. Hlastno je stopil bliže in sklonil oko k odprtini; arabski sluga pa se je pomeknil za njim kakor bronast kip in obstal nepremično, roko na ročaju orožja, skritega pod širokim plaščem.

Toda v Jeričini sobi je bila tema; videlo se je samo okno z izrezkom polutemnega neba. Žalostna zelenkasta zvezda je migetala ravno nasproti linice daleč tam nekje v vesoljstvu.

Birbantini je skočil po hodniku in mignil "hotelirju" in njegovini ženi, ki sta se bližala s svetiljko; pomomljal je ženski nekaj na uho in mignil navzočim, naj se oddahnjejo nekoliko.

Ženska je odklenila sobo, stopila vanjo z lučjo v roki ter priprla za seboj.

Halil bej je skočil naglo k linici; vsa medla mračnost ga je bila minila, in njegovo telo je stresal nervozen trepet, ki ga ni mogel premagati.

Žolta babnica je stala poleg postelje in dvignila luč visoko nad spečo žrtev.

Jerica je spala oblečena na neodgrnjeni postelji. Zlati lasje so se ji usipali razpleteni preko turške obleke, roke pa je držala sklenjene na prsih, kakor da bi jih hotela braniti surovega dotika. Njen obraz je bil blede kakor mramor; okrog zaprtih oči in bridko stisnjenih ustnic so se bile zarisale črte neizmernega trpljenja. Toda baš te žalostne črte so ji dajale neizrekljivo lepoto — čisti čar nesreče, ki bi bil obudil usmiljenje v vsakem čutečem človeškem srcu, a je vzdramil v trlhi duši turškega mogotca zgolj nizko brez prizanašanja hlepečo strast.

Zdajci pa so se premeknile dekletu blede ustnice; telo se ji je napelo kakor v muki hudih sanj... roke so se izgubile v nemi nezavestni prošnji... in usta so zamrmrala z revnim, presumljivo plahim glasom:

"Moj Bog... moj Bog!... Usmili se... me oče nebeski;..."

"Ah" se je izvilo nehote Halil beju. "Allah... kako krasna je!"

In v naglem sklepu se je obrnil od linice, vzvratil se je in stopil žararjih oči k zločencema; zamrmral je z razburjenim glasom:

"Vzamem jo!... Omar," je velel, ozrši se na arabskega spremljevalca, pripravi se, vzamemo jo s seboj na mestu."

Schrattenu in Birbantiniju se je zaiskral pogled; v duhu sta že gledala nasute rumenjake. Nemec je stopil vstreljivo k vratom in jih odprl na stežaj.

Halil bej je mignil domačini in Omarju, ki je bil očitno že vajen takih dogodkov; kajti stopil je k postelji kakor mačka, iztegnil roke k prijemu ter se ozrl vprašujoče na gospodarja.

Takrat pa se je deklica mahoma vzdramila; sunkoma se je pogna la kvišku in iztegnila roke. Oči so se ji odprle široko in zastrmele v blazni, neizrekljivi grozi...

(Dalje prihodnjaji.)

V SLUŽBI KALIFA.

Zgodovinski roman iz časov hrvatske telesne straže v Španiji.
Spisal Starogorski. — Prevel Dr. Velimir Deželič.

(Dalje.)

— Evo, kaj pravi Gabis: Vozil sem se z Muhamedom Ibru Ibrahimom iz Samare v Bagdad in to na njegovi lastni jahti. Komaj smo spuščali sidro, zaukaje suznjem, da razpno na krovu šotor, in suznje naj pojo ob spremljevanju godbe. Tedaj zapoje ena, spremljaje sama sebe z lutnjo sledeče verze:

Za one, što se ljube milost molim,
što ne imadu pomoči ne druga,
Oh, kako dolgo moraju se bječat,
i snoti niemo, što in sree para.

Ko je prenehala peti, jo vpraša druga suznja v šali: "No torej, kaj store ljubimci v takem slučaju?" Nato odgrne pevka zaveso in plane v reko. Pri gospodarju je stal mlad suženj. Njegova dolžnost je bila, da je odganjal muhe svojemu gospodarju. Ko je videl, da je suznja izginila v valovih, skoči tudi on v valove. In tako ju je združila reka... Ali to ni povest, ki kaže vso silo in moč ljubezni? Kakor je ona suznja ljubila svojega dragega in rajši umrla, nego živela brez njegova, tako ljubiš tudi ti svojega Strezinjo.

— Prav imaš — reče živo Fatima — tudi jaz bi storila tako. Ako me morem živeti skupno, naj naju vsaj združi smrt. Ali glej, meni ni niti to sojeno, Moj mili koprni v ječi, naju nedružji krov ene ladje, s katero bi lahko skupaj poiskala smrt v reke ledenih valovih.

— Ali tega ni treba, golobica. Tvoja ljubezen ni tako brezupna. Ako se Strezinja reši, lahko postane našrsrečnejše bitje na svetu. Tam daleč na morju jadranskem bo stal tvoj gradič in srečna boš v objemu svojega moža.

— Oh, ti mi govoriš o sreči — se spomni Fatima — a jaz preživim nam življenja najtežje ure. Pomagaj mi, da se vsaj nekaj tega izpolni, kar si rekla o moji sreči in hvaložna ti bom do groba.

— Torej ti moram prineseti obleko — vpraša starka.

— Tega te prosim in ničesar drugega.

— In ako ti prinesem obleko, kaj porečeta evnuha, naša panterja? Kako prevariš nju?

— Se bom še domislila, ali prej mi prinesi obleko.

— Dobro, naj bo — reče starka — ako že hočeš. Ljubezen ti je zmešala glavo in ti nisi nič manj zaljubljen, kakof je bila Olaja.

— Olaja?

— O, ali se ti nisem pravila o Olaji?

— Ne.

— Potem se ti moram o tem pripovedovati.

— Bilo bi mi ljubše, ako takoj odideš po obleko.

— Sedaj itak ni mogoče, da bi prišla do Wadhe, ali jutri v jutro ti prinesem obleko.

— Ali res ne moreš prej — rače Fatima s tožnim glasom.

— Ni mogoče! Ali hočeš, da ti povem o Olaji?

— Pa povej!

— Olaja je bila hčer suznje kalifa Madhija, polsestra Haruna Radiša. Obraz ji je bil, kakor mleko in kri, oči kakor blisk, pela je, kakor slavček, ali da ti povem resnico, bila je takšna, kakršna si ti. Zlagala je svoje lastne pesmi in njene pesmi se pojo še danes. V kalifovi palači so jo čuvali, kakor oko v glavi, zakaj ona je bila radost in ve-

selje na cesarskem dvoru. Hvalili so njeno lepoto, hvalili njeno duhovitost, hvalili petje in pesmi, hvalili njen glas... Edino, kar je kazalo njeno lepoto, je bilo vnamenje na čelu. Ali ona je bila umna žena in veš, kaj je storila, da zakrije to napako? Vedno je nosila na čelu trak posejan z dragulji. Kmalu so to vzljubile vse gospe in naenkrat je ves dvor Harun al Radiša nosil enake nakite. Da ne pripovedujem dalje. Zaljubila se je v paža na kalifovem dvoru. In ta ljubav je bila tako silna, da ni mogla odlojti sref. In veš kaj je storila? Obiskala je svojega paža, in ker tega drugače ni mogla storiti, splazila se je po nevarnem potu po žlebu za dež, ki je bil pritrjen na strehi in o tem zložila pesem:

Kaj vsled ljubezni sem prebila
radi tebe, reči mi ni mo':
po stezi strašni sem hodila
na kocke žitje stavljajoč.

Ali ni bila vražja ženska? In sedaj se ogleduješ ti Fatima v tem njenem vzgledu?...

Fatima na te besede ne reče ničesar.

Solnce je zapadlo in noč se je polahka spuščala na zemljo, kar naenkrat se zasliši strašen krik.

— Kaj je to? — se splašja starka. — Zdi se mi, da slišim žvenket orožja in v daljavi bojni krik.

Obe jameta poslušati.

— Resnično, nekaj se godi zunaj?

— Oh, — vzklene starka — morad zopet kaka vstaja, kaka meščanska vojna? V tvoj nesrečni Kordovi se ne more pomiriti ljudstvo.

V tem se je nebo zardečilo.

— Nekje gori. Strašen požar mora biti. Gorje, če gori mesto in zgoriva midve.

— Ali bi bila to taka nesreča? Vsaj najdeva s Strezinjo skupen grob.

— Brrr — se zgame starka. — Kake strašne misli so to. Ali te, golobica moja, takt veseli, da se živa spečeš? Jaz nimam zato daru. Potem mi je smrt v valovih reke ali pa celo v jadranskem morju, ljubša.

Hrum in vpitje je postajalo vedno hušje, nebo se je čimbolj rdečilo. Glasovi vojske so se slišali čimbolj glasneje. Razumeli so se peclini vzkliki.

— Smrt tiranu!

— Smrt berberom!

— Smrt lažikalifu!

Ti vzkliki so se razločili povsem dobro in sedaj sta vedeli, za kaj se gre. Berberi, afriške čete, torej tudi njun gospodar gredo v boj. Ako zmagajo, potem ujamejo Wadho el Amerija, hadžiba in brez dvoma, mu odsekajo glavo. To je Fatima pomislila takoj, in lice ji je obledelo.

— Ako pogine Wadha el Ameri, kdo mi reši mojega Strezinjo?

— Prav govoriš, golobica — odvrne starka trepetaje. Ali niti bolje ne bo, ako zmagata hadžib in kalif.

— Kako misliš to?

— Ker bodo čete kalifove navalile v domove, kjer so stanovali berberi. Tudi sem bodo prišli in porušili in požgali vse, kar jim pride pod roko, naju pa ubili,....

Kaj storimo, kaj storimo?

— Suznja sem — reče Fatima — kaj bodo z mano?

— Kaj bodo s tabo — reče starka. — Ti si lepa, ti si mlada, tebe ne ubijejo. Ali gorje meni, starki, ... glavo mi odsekajo.

— In zakaj bi prizanesli meni, tebi pa ne? — vpraša Fatima.

— Vzamejo te za ljubico ali te prodajo za drag denar v kak harem. Tam ne dobiš drugega Abubekra, ki te je imel v svojem haremu, na največje čudo, nedolžno, kakor dete.

— Ti misliš?... — vpraša deklica mirno.

(Dalje prihodnjaji.)

ADRESAR SLOVENSkih TRGOVIN.

MINNESOTA

FRANK VERANTH, Ely, Minn., se rojakom za naročila trdga in mehkega premoka. Naročite pravčasno, da boste imeli kadar rabite.

HELO PRIJATELJ! Kadar si ženeš maček, oglasi se v gostilni "Pri mačku" (Anchor Bar) na 311-3. Ave. Hibbing, Minn. John Pousha, lastnik.

JOSIP INTIHAR, slovenski zidar, rojakom v Eveleth in okolici za razna stavbna dela, bodisi pri novih gradbah ali popravah. Dela izvršujem solidno ter po nizkih cenah. JOSIP INTIHAR, 266 Monroe St., Eveleth, Minn.

MATH. VIDAS slovenska trgovinjakom in slovenskim gospodinjim iz mesta Biwabik in okolice pripravoco svojo lepo urejeno in bogato zalozeno GROCERJSKO TRGOVINO. V zalozaji imam obveznana "Cremo" moko; dalje prodajem krmno za živino, kakor: oves, koruzo, mrvce in slamo. Cene zmerne, koroza, mrvce in slamo. Cene zmerne, postrežba solidna. Naročila se dostavljajo tudi na dom. Za mnogobrojne obiske in naklonjenost se vkladno pripravoco. MATH. VIDAS, slovenski trgovec, Biwabik, Minn.

JOHN TERAN KROJAC Ely Minn. se pripravocam vsem Slovenecem in Slovonom za izdelovanje možkih oblek in površnikov. Čistim in popravjam tudi možke in ženske obleke. Vse po zelo nizkih cenah. Za dele jamčim vsakemu, da bode za dovoljeno.

JOHN BARTOL, Chisholm, Minn., GROCERJSKA PRODAJALNA. Najstarejši slovenski trgovinjakom v Minnesoti. Prihranim vam denar na vsah potrebščinah. Pripricajte se!

JOSIP SELIŠKAR ELY, MINN., Box 62, se pripravoco rojakom za obilen obisk GO-STILNE, kjer ima vedno na razpolago dobro pljako, istotako tudi lepa prenočišca. — Priporocajo se tudi rojakom za vsakovrstna stavbinska dela, katera izvršuje ceno in dobro.

MIKE DANCULOVICH gostilničar, 529 W. Michigan St., Duluth, Minn., pripravoco Slovenecem in Hrvatom svojo dobroznanu in z najboljšimi pljakami in smokami zalozeno gostilno, katero vodi pod imenom

SLAVENSKI SALOON

v obilni poset. Rojaki dobe lahko tudi gorika jedla, kar je velike vrednosti posebno za potnike, ki potujejo skozi Duluth. Držimo se gesla: Svoji k svojim!

KADAR RABIŠ zimsko obleko, ne v trgovini Jos. Sekula na Aurora, se pa nesota, kjer dobiš veliko zalogo vsakovrstnih oblek po najnižji ceni. — Vse pripravoco se tudi rojakom, kje drugje. Cene nizke.

HARMONIKE — Delam in popravcam Ham vsakojake harmonike in se pripravocam rojakom za naročila. — Andrej Gale, Box 19, New Duluth, Minn.

LJUBO BOGICEVICH, 704 Pal-Building, Duluth, Minn., ladio Slovincem in Hrvatom za izvrševanje pooblastil, kupnih pogodb, vojaških povelj in Posreduje pri družbah v slujaju poškodo.

IGNAC HOCEVAR 312 Jackson St., Aurora, Minn., se pripravoco Slovincem in Hrvatom v mnogobrojen poset gostilne, kjer toči vedno sveže pivo, ter prodaja dobrega in hiterja. Vse pripravoco pa pripravoco potujočim skozi Aurora, da ga posetijo, ter bodo dobro postreženi.

MARKO MAROLT, gostilničar, Kitzville, Minn., se pripravoco rojakom Slovincem in Hrvatom v mnogobrojen obisk gostilne, v kateri je vedno dobilo sveže pivo, dobro vino in razne likerje. Vsak Slovan dobrodošel.

Slovinci pozor

Stem naznanjam Slovenskemu ljudstvu, da imam v zalogi vsa prvostvne obleke za moške. Sloveneci ko rabite obleko, obiščite nas. Pri nas se govori slovensko.

Max Wine & Co prva vrata od First National Bank.

Chisholm Minn.

MICHIGAN

PETER MADRONICH SLOVENSKI VATSKI POGREBNIK, 416-6th St., Calumet, Mich. Se pripravoco cenj. rojakom. Tel. Res. 313; Livery 185.

MAT. D. LIKOVICH JAVNI NOTAR, Range, Mich., se pripravoco Slovincem in Hrvatom za izvrševanje raznih zadev, spadajočih v notarsko stroko.

JOHN BARICH, SOUTH RANGE, Mich. Največja trgovina v Gornjem Michiganu z DOMACIM VINOM in TROPINOVCEM. Prodaja vzorne likure za vse prekomorske črte ter pošilja denar v staro domovino po dnevnem kursu.

WISCONSIN.

PICTURE FRAME CO Glasser fotografirani atdije. Fine slike. Porocne slike naša posebnost. 323 N. 4th St., nasproti poste, dva bloka od slovenske cerkve. Sheboygan, Wis.

KUPUJTE PRI TRGOVCIH, KI OGLASUJEJO V NAŠEM LISTU

Helo prijatelj!

Kadar si žejen, ali če te tare maček, oglasi se v gostilni

"Pri mačku" (Anchor Bar)

Kadar prideš s poulično karo, oglasi se na 311-3rd Ave. za dobro pokreplilo ali za vse druge posle, kjer boš vedno dobro postrežen.

na 311-3 Ave. HIBBING, MINN.

JOHN Pousha, lastnik.

FIRST NATIONAL BANKA

DULUTH - MINN.

Glavnica - - - - - \$500.000.

Preostanek in nerazdeljen dobiček - - - - - \$1,550.000.

V to banko vlaga država svoje vrednosti.

Obresti hranilnih vlog se plačujejo od dneva vloge.

First National Bank,

EVELETH, MINN.

Najstarejša narodna banka na Mesaba Range.

KAPITAL IN PREOSTANEK \$122.000.00

Pošiljamo denar v Avstrijo po najnižjih cenah.

Parobrodni listi za vse črte.

Placamo obresti po 3 od sto.

A. M. MURNIK

Grant Avenue Eveleth, Minn.

Največja zaloga

MANUFAKTURNEGA BLAGA, TKANINE, ŽENSKIH IN OTROČJIH OBLEK, KLOBUKOV IN VSEH DRUGIH DOMAŽIH POTREBŠČIN.

Posebno pozornost posvečamo Slovenkam!

PRIDITE IN SI OGLEDJTE NAČO ZALOGO TER PRIZAJTE O NAČIH NIZKIH CENAH.

SPOMINJAJTE SE SLOVEN. ZAVETIŠČA V AMERIKI.

NE ZAMENJAJTE! NE POZABITE!

DA JE

Mestna hranilnica ljubljanska

V LJUBLJANI, PREŠERNOVA ULICA 3 (Kranjsko)

največja in najvarnejša slovenska hranilnica.

Prometa koncem leta 1911 614,5 milijonov kron.

Stanje hranilnih vlog 42 milijonov kron.

Rezervni zaklad hranilnice 1.300.000 kron.

obrestuje po 4 1/2 % brez odbitka.

Za vloge jamči rezervni zaklad hranilnice in mestna občina ljubljanska z vsem svojim premoženjem in z vso davčno močjo v vrednosti 50 milijonov kron. Poslovanje nadzoruje c. kr. deželna vlada kranjska.

Denar pošiljate po pošti, ali kake zanesljivi banki. Pri banki zahtevajte odločno, da se vam pošlje denar le na "Mestno hranilnico ljubljansko" v Ljubljani in ne v kakor drugo manjvarno "šparkaso". Nam pr takoj pišite, po kateri banki dobimo za Vas denar. Svoj naslov nam pišite razločno in natančno.

Izključena je vsaka špekulacija in izguba vloženega denarja

Miners National Bank,

EVELETH, MINN.

Kapital, preostanek in delniška odgovornost \$74.000.00

Pošiljamo denar in prodajamo parobrodne liste na vse strani sveta.

Mi vas zavarujemo v zanesljivih družbah.

Posetite nas.

